

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
VASA YRKESHÖGSKOLA
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Kaisa Pouttu

SUOMALAISTEN
REPPUMATKAILIJOIDEN
KULUTTAJAKÄYTTÄYTYMINEN
KAAKKOIS-AASIASSA

Liiketalous ja matkailu
2013

TIIVISTELMÄ

Tekijä	Kaisa Pouttu
Opinnäytetyön nimi	Suomalaisten reppumatkailijoiden kuluttajakäyttäytyminen Kaakkois-Aasiassa
Vuosi	2013
Kieli	suomi
Sivumäärä	60+4
Ohjaaja	Peter Smeds

Opinnäytetyöni tarkoituksena oli tutkia suomalaisten reppumatkailijoiden kuluttajakäyttäytymistä Kaakkois-Aasiaan suuntautuneilla matkoilla vuosien 2005–2012 välisenä aikana. Halusin selvittää, mitkä ovat suosituimmat matkakohteet, suunniteltiinko matkoja etukäteen ja mitkä asiat vaikuttivat matkalle lähtöön. Lisäksi halusin tutkia, miksi ihmiset olivat valinneet kohteeksi Kaakkois-Aasian, miksi he valitsivat matkailumuodoksi reppumatkan ja lähtisivätkö he samanlaiselle matkalle uudestaan.

Työni teoriaosa käsittelee kuluttajakäyttäytymistä matkailualan näkökulmasta, reppumatkailua, Kaakkois-Aasian maita ja matkailua sekä esittelee käyttämäni tutkimusmenetelmät. Yhdistin työni empiirisessä osassa kvalitatiivista ja kvantitatiivista tutkimusmenetelmää ja toteutin tutkimukseni kyselylomakkeella internetissä kesällä 2012. Sain vastauksia yhteensä 37 kappaletta, vastausprosentti oli 64. Käsitteelin kvantitatiivisten kysymysten vastauksia SPSS-ohjelman avulla ja kvalitatiivisten kysymyksien vastaukset kokosin yhteen, tarkastelin ja vertasin niitä keskenään.

Tutkimustuloksista kävi ilmi, että kaikki vastaajat olivat käyneet matkallaan Thaimaassa. Seuraavaksi suosituimmat kohteet olivat Kambodža ja Indonesia. Matkat olivat kestäneet kahdesta viikosta jopa vuoteen. Suurin osa vastaajista valitsi kohteeksi Kaakkois-Aasian sen edullisen hintatason, rantojen, ilmaston sekä reppumatkailun helppouden takia. Vastaajat olivat lähteneet reppumatkalle, koska olivat matkallaan halunneet tutustua syvemmin paikallisiin kulttuureihin, matkustaa kohteisiin, joihin pakettimatkoja ei ollut saatavilla sekä kulkea vapaasti omia reittejään. Myös seikkailunhaluisuus ja matkanteon edullisuus olivat usealla syynä reppumatkalle lähtöön.

ABSTRACT

Author	Kaisa Pouttu
Title	Consumer behavior of Finnish backpackers in South-East Asia
Year	2013
Language	Finnish
Pages	60+4
Name of Supervisor	Peter Smeds

The purpose of this thesis was to research consumer behavior of Finnish backpackers who have travelled to South-East Asia between the years 2005-2012. I wanted to find out what were the most popular travel destinations, were the trips planned beforehand and where had these people got the idea to travel. In addition, I wanted to research why people chose to travel to South-East Asia, why they chose to go backpacking and would they go on a similar trip again.

The theory part of my thesis consists of consumer behavior in the field of tourism, backpacking, the countries and tourism in South-East Asia and the research methods that I used in my research. I combined the qualitative and quantitative research methods in my research. I used questionnaires and carried out my research through the internet in summer 2012. I received 37 answers and the response rate was 64 %. The quantitative results were processed with the SPSS-program and the qualitative results were compiled and compared.

The results showed that all the respondents had travelled to Thailand. The two countries with second highest number of visitors were Cambodia and Indonesia. The trips had been from two weeks up to a year. Most of the respondents had chosen to travel to South-East Asia because of the low prices, beaches, climate and because it is easy to backpack there. They had chosen to go backpacking because they had wanted to get to know local cultures deeper, travel to destinations where package tours are not available and travel their own routes. Also the love of the adventure and inexpensive type of travelling were reasons to go backpacking.

Keywords   South-East Asia, consumer behavior, backpacking

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	8
1.1	Tavoitteet	8
1.2	Rajaus.....	9
1.3	Rakenne ja toteutus	9
2	MATKAILIJAN KULUTTAJAKÄYTTÄYTYMINEN	10
2.1	Käsitteen määrittely	10
2.2	Matkailukäyttämisen historiaa	11
2.3	Päätösprosessi ja motivaatiotekijät	11
2.4	Matkailijatypologiat	13
2.4.1	Plogin psykograafiset matkailijatyypit.....	14
2.4.2	Cohenin luokitus	14
2.4.3	Smithin matkailutypologia	15
3	REPPUMATKAILU	16
3.1	Käsitteen määrittely	16
3.2	Suomalaisten reppumatkailun historiaa	16
3.3	Reppumatkailijoiden kuluttajakäyttämisen	17
4	KAAKKOIS-AASIAN MATKAILU	19
4.1	Matkailusesongit	19
4.2	Vetovoimatekijät.....	20
4.3	Maat ja kulttuurit.....	20
4.3.1	Thaimaa.....	21
4.3.2	Kambodža	22
4.3.3	Filippiinit.....	23
4.3.4	Laos	24
4.3.5	Singapore	25
4.3.6	Vietnam	25
4.3.7	Malesia	27
4.3.8	Brunei	28
4.3.9	Myanmar (Burma).....	29

	5
4.3.10 Indonesia	30
5 TURVALLISUUS KAAKKOIS-AASIASSA	31
5.1 Yleinen turvallisuus	31
5.2 Maanjäristykset	32
5.3 Tsunami.....	33
5.4 Tulivuoret.....	33
5.5 Taifuunit.....	34
5.6 Tulvat	34
6 TUTKIMUSMENETELMÄ	36
6.1 Kvalitatiivinen tutkimus.....	36
6.2 Kvantitatiivinen tutkimus.....	36
6.3 Lomakkeen laadinta	37
6.4 Tutkimusmenetelmän valinta ja tutkimuksen toteutus	37
6.5 Tutkimuksen reliabiliteetti ja validiteetti	39
7 TUTKIMUSTULOKSET JA ANALYSOINTI	41
7.1 Tutkimustulosten analysointi	41
7.2 Vastaajien taustatiedot	41
7.2.1 Sukupuoli, ikä ja asuinpaikka	42
7.2.2 Matkanhetkinen ammatti.....	42
7.2.3 Siviilisääty.....	43
7.3 Matkan taustatiedot.....	44
7.3.1 Ajankohta, kesto ja matkaseurueen koko.....	44
7.3.2 Syyt lähteä reppumatkalle Kaakkois-Aasiaan.....	45
7.4 Kohdemaiden ja kaupunkien valinta.....	48
7.5 Motivaatiotekijät ja matkan suunnittelu.....	52
7.6 Tiedonhaku matkan aikana ja suunnitelmien toteutuminen.....	53
7.7 Yöpyminen.....	54
7.8 Tunnelmat matkan jälkeen	54
7.9 Tulevaisuus	54
8 JOHTOPÄÄTÖKSET	56
LÄHTEET.....	58
LIITTEET	

TAULUKKOLUETTELO

Taulukko 1.	Siviilisääty ja matkan kesto	s. 43
Taulukko 2.	Matkan kesto	s. 45
Taulukko 3.	Syyt lähteä reppumatkalle	s. 46
Taulukko 4.	Syyt lähteä Kaakkois-Aasiaan	s. 47
Taulukko 5.	Kohdemaiden kävijämäärät	s. 48

LIITELUETTELO**LIITE 1. Kyselylomake**

1 JOHDANTO

Matkailu on aina kiehtonut ihmisiä ja tänä päivänä moni valitsee pakettimatkojen sijasta matkailumuodokseen reppumatkailun. Suomen pimeän ja kylmän talven ja epävakaisten kesien vuoksi moni suomalainen suuntaa lomallaan etelän lämpöön ja aurinkoon. Reppumatkailu kiehtoo ihmisiä, jotka haluavat matkustaa vapaasti, itsenäisesti ja ilman rajoitteita. Kaakkois-Aasia on yksi suomalaisten suosimista reppumatkailukohteista. Suomalaisten keskuudessa alueen suosituin matkailumaa on Thaimaa, jossa vierailee kaiken kaikkiaan noin 100 000 suomalaista vuosittain erityyppisillä matkoilla. Kaakkois-Aasian vetovoimatekijöitä ovat hiekkarannat, luonto, trooppinen ilmasto ja edullinen hintataso.

Tässä opinnäytetyössä tutkin suomalaisten reppumatkailijoiden kuluttajakäyttämistä Kaakkois-Aasiassa. Olin opiskelijavaihdossa Thaimaan pääkaupungissa Bangkokissa keväällä 2011 ja tapasin siellä matkustaessani paljon reppumatkailijoita eri puolilta maailmaa. Huomasin paljon yhtäläisyyksiä heidän matkareiteistään ja minua alkoi kiinnostaa, mistä reittien samankaltaisuus johtui. Maiden pääkaupungit sekä muut merkittävät kohteet ovat monen matkakohteena, mutta reppumatkailijoiden puheissa toistuivat myös kohteet, joissa ei tiettävästi ole erityistä vetonaulaa. Haluan opinnäytetyössäni tutkia, mitkä ovat suomalaisten reppumatkailijoiden suosituimmat matkakohteet Kaakkois-Aasiassa ja mitkä asiat vaikuttavat niiden valintaan.

1.1 Tavoitteet

Opinnäytetyöni tavoitteena oli saada uutta tietoa suomalaisten reppumatkailijoiden kuluttajakäyttämisestä Kaakkois-Aasian matkoillaan. Tavoitteenani oli selvittää, mitkä ovat suosituimmat Kaakkois-Aasian matkakohteet suomalaisten reppumatkailijoiden keskuudessa, kuinka paljon matkoja suunnitellaan etukäteen ja kuinka suunnitelmissa pysytään. Pyrin selvittämään myös, miksi reppumatkajat ovat valinneet kohteeksi juuri Kaakkois-Aasian ja miksi he lähtivät pakettimatkan sijasta reppumatkalle. Halusin kerätä myös yleistä tietoa reppumatkailijoista ja heidän matkalla tekemistään valinnoista. Tavoitteena oli selvittää, millainen on tyypillinen suomalainen Kaakkois-Aasian reppumatkailija.

1.2 Rajaus

Päätin työssäni keskittyä vain suomalaisiin reppumatkailijoihin, jotta työstä tulee kattava, mutta se pysyy kuitenkin sopivissa mitoissa. Samasta syystä rajasin työni Kaakkois-Aasian maihin, enkä tutki koko Aasiaan suuntautuvaa reppumatkailua. Reppumatkailijoiden reitityksen ja matkakohteiden lisäksi halusin sisällyttää tutkimukseeni myös muita kysymyksiä reppumatkailijoiden käyttäytymiseen liittyen. Minua kiinnostavat matkasuunnitelmien teko ja pitävyys, matkaseurueen koko, matkan kesto sekä majoitukseen liittyvät seikat. Rajasin tutkimukseni vuosina 2005–2012 toteutetuille matkoille.

1.3 Rakenne ja toteutus

Työn teoriaosassa pohjustan tutkimustani ja tarkastelen kuluttajakäyttäytymistä matkailun näkökulmasta. Esittelen teoriaosassa myös Kaakkois-Aasiaa sekä reppumatkailua matkailutyypinä. Olen käyttänyt lähteenä matkailualan kirjallisuutta, aikakauslehtiä, Internet-sivuja sekä kuluttajakäyttäytymisestä ja tutkimusmenetelmistä kertovia kirjoja. Matkailualan lähteenä Madventuresin luojien Tuomas Milonoffin ja Riku Rantalan teokset ovat olleet minulle erittäin hyödyllisiä. Madventures on vuosien varrella vaikuttanut suuresti suomalaisten käsitykseen reppumatkailusta ja saanut ihmiset lähtemään itsekkin reissuun. Koen teoksien olevan tärkeitä suomalaisten reppumatkailukulttuurin kehityksen kannalta.

Työn empiirisessä osiossa kerron ensin yleisesti kvantitatiivisesta ja kvalitatiivisesta tutkimusmenetelmästä. Yhdistin tutkimukseni toteutuksessa näitä molempia tutkimusmenetelmiä, sillä se oli mielestäni minulle paras tapa saada kattavia tuloksia. Toteutin tutkimukseni internet-lomakkeella kesällä 2012 ja sain vastauksia 37 kappaletta. Kerron empiirisessä osiossa tarkemmin tutkimukseni toteutuksesta ja tuloksista sekä analysoin niitä. Työni viimeiseen osioon olen koonnut yhteenvedon ja oman pohdintani saamistani tutkimustuloksista.

2 MATKAILIJAN KULUTTAJAKÄYTTÄYTYMINEN

Tässä osiossa käsittelen kuluttajakäyttäytymistä matkailualan näkökulmasta. Aloitan osion kertomalla historiaa matkailukäyttäytymisestä maailmanlaajuisesti sekä suomalaisiin keskittyen. Jatkan kertomalla matkailijan päätösprosessista ja motivaatiotekijöistä, asioista jotka vaikuttavat ihmisen päätökseen lähteä matkalle sekä itse matkan suunnittelusta ja toteutuksesta. Lopuksi esittelen kolme eri matkailijatyologiaa eli tapaa ryhmitellä matkailijoita eri tyyppeihin.

2.1 Käsitteen määrittely

Käsitteen *matkailu* voi määrittellä usealla eri tavalla. Swarbrooke ja Horner määrittelevät matkailun ihmisten lyhytkestoiseksi liikkeeksi kotipaikkansa ulkopuolelle nauttiakseen miellyttävistä asioista. Myös liikematkailu voi olla matkailua, mutta rajaa on vaikea määrittää, jos matkan pääsyyntä kuitenkin on tehdä töitä eikä nauttia vapaa-ajasta. Swarbrooke ja Horner pohtivat myös, kuinka kauan matkan tulisi kestää ja kuinka kauas kotoa tulisi matkustaa, jotta kyse olisi matkailusta. Matkailu pitää sisällään muiden alojen palveluita, kuten majoitus- ja kuljetuspalveluja. Matkailu ja vapaa-aika kulkevat käsi kädessä. Kirjassaan *Matkailun muodot* Kai-veikko Vuoristo kertoo matkailun tarkoittavan ihmisten liikkumista ja toimia tavanomaisen ja päivittäisen asuinympäristön ulkopuolella. Samalla matkailu on lähtö- ja kohdealueiden välistä vuorovaikutusta, jota toteutetaan matkailijoiden ja heitä palvelevien yritysten välillä. Käsite *matkailija* on vahvasti sidottu matkailuun. Erilaisia matkailijatyyppejä on monia, joten käsitteen yksiselitteinen määrittelemine on vaikeaa. (Swarbrooke & Horner 2007, 4; Vuoristo 1998, 20, 25)

Kuluttaja on ihminen, joka käyttää ja kuluttaa palveluita ja tuotteita. *Kuluttajakäyttäytyminen* tutkii kuluttajan käyttäytymistä tuotteita ostaessaan: mitä tuotteita ja palveluita hän ostaa, miksi hän valitsee juuri kyseisen tuotteen ja miten hän toimii päätösprosessissaan. Matkailualalla kuluttajakäyttäytyminen tutkii matkailutuotteiden kuten kuljetus- ja majoituspalveluiden, matkapakettien, retkien ynnä muiden matkailutuotteiden valitsemista ja kuluttamista. (Swarbrooke ym. 2007, 411)

2.2 Matkailukäyttäytymisen historiaa

Matkustaminen ja vieraisiin paikkoihin tutustuminen on aina kiehtonut ihmisiä. Matkailua pidetään yhteä maailman suurimmista elinkeinoaloista ja se kuuluu nopeimmin kasvaviin elinkeinoihin. Tutkijoilla ei kuitenkaan ole tarkkaa tietoa, koska ihmiset ovat ensimmäistä kertaa matkailleet eikä missä päin maailmaa tämä on tapahtunut. Tutkijat ovat löytäneet Antiikin kreikkalaisten ja roomalaisten matkakertomuksia, joista voi päätellä, että ainakin jo siihen aikaan ihmiset ovat matkustaneet. Eräiden tutkimusten mukaan Amerikan alkuperäiskansat ovat kuitenkin harrastaneet matkailua sukulaisvierailujen muodossa jo kauan ennen kuin Eurooppalaiset saapuivat Amerikkaan. Sekä Suomessa että muualla maailmassa suurten ihmisjoukkojen matkailu kävi mahdolliseksi, kun varallisuus kasvoi ja palkalliset lomat yleistyivät. Myös liikennemuotojen ja kuljetustekniikan monipuolistuminen avasivat matkustusmahdollisuudet tavallisenkin kansan ulottuville. Niin nuorien kuin eläkeläistenkin asenteet matkailua kohtaan ovat yleensä positiivisia. (Ervasti, Kytömäki & Paananen 2002, 261; Swarbrooke & Horner 2007, 12–13; Vuoristo 1998, 11)

2.3 Päätösprosessi ja motivaatiotekijät

Korkean elintason ansiosta suomalaisilla on periaatteessa mahdollisuus matkustaa milloin vain, kunhan on valmis luopumaan sen vuoksi jostain muusta. Lähtökohdaisesti kaikki on mahdollista, joten matkakohteiden ja reitityksen valinta voi olla yllättävän vaikeaa. Nähtävää ja koettavaa takuuvarmasti riittää yllin kyllin, joten parasta olisi varata matkalle aikaa niin paljon kuin mahdollista. Kotiin voi aina palata aikaisemminkin, jos tarve tulee. Usein matkan kesto on kuitenkin jouduttu määrittelemään tarkasti ja silloin matkan tempoa on hyvä suunnitella etukäteen. (Milonoff, Rantala, Lahdenmäki 2007, 19)

Luontoon liittyvät tekijät vaikuttavat usein matkakohteen valintaan. Suomalaiset, kuten muutkin pohjoiseurooppalaiset, valitsevat usein matkakohteen auringon, lämpimän ilmaston ja hiekkarantojen houkuttelemina. Monen mielestä myös kulttuurikohteet ovat yhtä vetovoimaisia kuin luonto. Kulttuurikohteisiin matkailijoita

vetävät esimerkiksi historialliset muistomerkit, museot, temppelit, taide sekä muut kulttuuriin liittyvät tekijät. (Ervasti ym. 2002, 261–262)

Matkaa suunniteltaessa täytyy päättää, lähteekö matkalle yksin vai ryhmässä. Monet saattavat pelätä yksinmatkustamista, vaikka se ei tarkoitaakaan, että joutuisi olemaan matkalla yksin. Yksinmatkustava tutustuu usein helpommin uusiin ihmisiin ja päätyy matkustamaan välillä yhdessä muiden kanssa. Yksin matkustettaessa saa olla vapaa ja mennä oman mielensä mukaan. Silloin saa keskittyä täysillä uusiin kokemuksiin ja omiin tuntemuksiinsa. Yksinmatkustavat oppivat yleensä enemmän itsestään ja saavat matkallaan enemmän uusia ystäviä verrattuna ryhmässä matkustavaan. Kaksin matkustamisessa on paljon hyviä puolia. Parasta on niin hyvien kuin huonojenkin kokemusten jakaminen toisen kanssa. Yöpymiskustannukset pienenevät kun huoneen voi jakaa, sairastaessa toinen on tukena ja koti-ikävä yllättäessä matkakumppani tuo lohtua. Yhdessä matkustettaessa on kuitenkin aina tehtävä kompromisseja ja uusiin ihmisiin ei välttämättä tutustu niin helposti. Matkakumppani tulee valita huolella, hyväkään ystävyys ei takaa yhteiselon sujuvuutta pitkällä matkalla, uusien haasteiden edessä. Isommassa ryhmässä matkustaminen voi olla pitkällä aikavälillä todella haastavaa. Jokaisen mielipiteet tulisi ottaa huomioon jo matkaa suunnitellessa. On erittäin vaikeaa sovittaa kaikkien toiveet yhteen ja monet voivat joutua luopumaan todellisista haaveistaan matkakohteiden suhteen. Isossa ryhmässä matkustettaessa on vaikeampaa tutustua uusiin ihmisiin, sillä ihmiset eivät lähesty ryhmää helposti ja ryhmän jäsenet eivät hakeudu aktiivisesti uusien ihmisten seuraan. Ryhmässä on myös vaikeampaa löytää majapaikkoja, tilaa kulkuvälineissä sekä saada pöytiä samasta ravintolasta. Lisäksi kaikilla on omat menot ja juoksevat asiat hoidettavana, mikä hidastaa koko ryhmän matkantekoa. (Milonoff ym. 2007, 25–28)

Ennen matkaa on hyvä etsiä tietoa muun muassa paikallisesta kulttuurista ja historiasta, mielenkiintoisista paikoista, ruokakulttuurista, hintatasosta, majapaikoista, liikennevälineistä, kielestä ja valuutasta. Parhaita lähteitä ovat internet, ajankohtaismedia, matkaopaskirjat sekä muiden matkaajien ja paikallisten kertomukset. Uudet tilanteet on helpompi ottaa vastaan, kun tietää etukäteen mitä odottaa ja miten asioihin tulisi suhtautua. (Milonoff ym. 2007, 36)

Ihmisillä on yleensä voimakas vaihtelunhalu ja -tarve. He kaipaavat vaihtelua arkirutiineihinsa ja haluavat pois päivittäisestä ympäristöstään. Kotoinen ympäristö on yksi ratkaisevimmista työntövoimatekijöistä, joiden vuoksi ihminen haluaa matkustaa. Matkahaaveet kohdistuvat usein alueille, jotka poikkeavat mahdollisimman paljon tutusta ympäristöstä tai täydentävät kotiympäristön tarjontaa jollain tavalla. Myös ilmastolla on suuri vaikutus niin työntö- kuin vetovoimatekijänä. Lauhkealla ja kylmällä ilmastovyöhykkeellä asuvat ihmiset haluavat usein matkustaa kohti etelän kesää ja aurinkorannikoita. Myös talvikauden pitkä pimeysjakso on hyvä syy hakea piristystä matkalta. Myös maanmuodoilla ja maisemilla on oma vaikutuksensa. Teollisuuskaupungissa asuva hakeutuu lomallaan luonnonhelmaan ja tasaisella alueella asuva taas voimakkaamman korkokuvan omaavaan ympäristöön. (Vuoristo 1998, 29)

2.4 Matkailijatyypologiat

Matkailija halutaan usein määritellä joko turistiksi tai matkailijaksi. Aikaisemmin molempia termejä on käytetty kuvaamaan samaa, matkustavaa ihmistä. Nykyään sanoilla on omat merkityksensä. Turisti on ihminen, joka ostaa pakettimatkan matkanjärjestäjältä ja matkailija tekee itse matkansa järjestelyt. Matkailijat reppureissaavat ja heillä on rajoitettu budjetti. He etsivät matkaltaan vapautta, seikkailua, itsenäisyyttä ja yhteisöllisyyttä. He etsivät uusia kokemuksia ja seikkailua ja tekevät töitä sen eteen. Turistit sen sijaan ovat passiivisempia. He etsivät mielihyvää ja odottavat, että asiat tehdään heidän puolestaan. Ihmiset pitävät omatoimisia matkoja parempina ja mielenkiintoisempina kuin pakettimatkoja. Ajatus laajenee usein koskemaan myös itse matkustajaa ja siksi monet turistit haluavatkin nähdä itsensä matkailijoina. (Swarbrooke ym. 2007, 83–84)

Matkailijat voidaan ryhmitellä turvautumalla selkeästi määriteltäviin ominaisuuksiin eli koviin muuttujiin tai vaikeammin määriteltäviin psykologispainotteisiin ominaisuuksiin, jotka liittyvät matkailijoiden tarpeisiin ja motivaatiotekijöihin. Nämä lähestymistavat täydentävät toisiaan ja molemmat ovat hyödyllisiä ja välttämättömiä. Matkailutypologiat jättävät kuitenkin usein huomioimatta tärkeitä taustatekijöitä, jotka todellisuudessa vaikuttavat ihmisen matkailukäyttäytymi-

seen. Näitä tekijöitä ovat esimerkiksi sukupuoli, ikä, elinkaari sekä tulot ja työllisyminen. (Smeds 2008; Vuoristo 1998, 38)

2.4.1 Plogin psykograafiset matkailijatyytit

Yksi tunnetuimmista matkailijoita koskevista teorioista on Plogin alun perin vuonna 1974 esittämä matkailijoiden jako niin sanottuihin psykograafisiin tyyppeihin. Plog jakaa teoriassaan ihmiset psykologisiin perustein psykograafisiin tyyppeihin, joiden ääripäinä ovat psykosentrikot ja allosentrikot. Psykosentrikot ovat ahdasmielisiä ja varauksellisia henkilöitä, jotka ovat keskittyneitä itseensä. Allosentrikot taas ovat ulospäin suuntautuneita ja avoimia. Suurin osa väestöstä on kuitenkin midsentrikoita eli näiden kahden ääripään välimuotoja. Heillä on ominaisuuksia molemmista päätyeistä. (Vuoristo 1998, 45)

Psykosentrikot suosivat valmiita matkanjärjestelyjä eli seuramatkoja ja pakettimatkoja. He suosivat passiivisia harrastuksia kuten auringonottoa ja matkan motiivina onkin usein lepo. He osallistuvat yhteisiin tilaisuuksiin muiden matkailijoiden kanssa ja suosivat tuttua ympäristöä ja ilmapiiriä. Allosentrikot taas eivät vaadi matkoillaan perusteellisia etukäteisjärjestelyjä vaan ovat itsenäisiä ja etsivät uusia kohteita, joissa muut matkailijat eivät ole käyneet. He nauttivat uusista kokemuksista, ovat aktiivisia harrastajia ja kiinnostuneita vieraista ihmisistä ja kulttuureista. Allosentrikot tyytyvät vaatimattomaankin palvelu- ja varustetasoon. (Smeds 2008; Vuoristo 1998, 45)

Plogin teoriassa on otettava huomioon, että yksilöt käyttäytyvät eri tavalla eri tilanteissa. Ihminen saattaa esimerkiksi viikonloppulomalla käyttäytyä psykosentristi, mutta pitkällä lomalla hyvinkin allosentristi. Myös ikä voi olla ratkaiseva tekijä ja nuoren allosentrikon on vanhetessaan otettava huomioon iän tuomat rajoitukset. On otettava huomioon myös, että psykosentrisiksi määritellyt piirteet voivat eläkeläiselle ollakin todellisuudessa allosentrisiä. (Vuoristo 1998, 47–48)

2.4.2 Cohenin luokitus

Cohenin (1972) luokitus on yksi tunnetuimmista matkailijatypologioista. Se perustuu Goffmanin (1959) tutkimukseen ihmisten roolikäyttäytymisestä erilaisissa

tilanteissa. Cohenin luokituksessa matkailijan rooliin vaikuttavat uusien elämysten tarve ja uteliaisuus sekä toisaalta tarve tuttuun ja turvalliseen. Teoria käsittää neljä perustyyppiä, joista ensimmäinen on järjestäytynyt massaturisti. Hän vastaa aiemmin mainittua psykosentrikkoa, ostaa valmiita matkapaketteja ja elää omassa kuplassaan. Hän liikkuu matkakohteen rajojen sisäpuolella ja on riippuvainen matkailijoille suunnatuista palveluista. Toinen tyyppi on yksilöllinen massaturisti, joka on jossain määrin aloitteellisempi ja joustavampi. Hänkin on kuitenkin si-doksissa valmiiseen matkapakettiin eikä koe kohteen todellisuutta, mutta liikkuu jonkin verran myös matkailualueen ulkopuolella ja järjestää lomaohjelmaa myös itse. Kolmas tyyppi, tutkimusmatkailija, suunnittelee ja järjestää matkansa itse sekä hakeutuu turistiryönsien ulkopuolelle ja yrittää solmia kontakteja paikallisiin. Hän suosii kuitenkin kohtuullisia mukavuuksia, astuu vain ajoittain tutun ympäristönsä ulkopuolelle ja on lyhytaikainen vierailija. Neljäs tyyppi on ajelehtija, joka irrottautuu matkailun massatuotannosta, etsii riskejä kaihtamatta uusia paikkoja ja kokemuksia sekä haluaa elää kuin paikalliset. Hän ei sitoudu aikatauluihin eikä ennalta määrättyihin reitteihin ja voi jopa työskennellä matkakohteessa. (Smeds 2008; Vuoristo 1998, 48)

2.4.3 Smithin matkailutypologia

Smith (1989) jakaa teoriassaan matkailijat seitsemään eri tyyppiin. *Explorers* eli löytöretkeilijät omaksuvat kohteen kulttuurin ja elävät sen mukaan. Eliittituristit, *elite tourists*, matkustavat usein ja suosivat kalliita, räätälöityjä matkoja. *Off-beat tourists* eli omaa tietä kulkevat turistit hakeutuvat omille reiteilleen, pois muiden turistien läheisyydestä. Epätavalliset turistit, *unusual tourists*, matkustavat paket-timatkoilla, mutta tekevät päiväretkiä tutustuakseen paikalliseen kulttuuriin. Aloit-televat massaturistit, *incipient mass tourists*, matkustavat kehittyneisiin kohteisiin, joissa turismi ei kuitenkaan ole vielä täysin ottanut valtaa. *Mass tourists* eli mas-saturistit odottavat, että saavat tehdä lomalla samoja asioita kuin kotonakin. Char-ter-turistit, *charter tourists*, matkustavat massan mukana eivätkä he ole kiinnostu-neita itse matkakohteesta. He haluavat korkeatasoisia mukavuuksia ja viihdykkei-tä. (Swarbrooke ym. 2007, 87–88)

3 REPPUMATKAILU

Tässä työni kolmannessa osiossa kerron suomalaisten reppumatkailun historiasta sekä reppumatkailijoiden kuluttajakäyttäytymisestä.

3.1 Käsitteen määrittely

Reppumatkailijat ovat saaneet nimensä siitä, että matkustavat rinka selässään eivätkä vedä perässään matkalaukkaa niin kuin turistit. Reppumatkailijat ovat usein nuoria, matkustavat pienellä päiväbudjetilla ja poikkeavat turistien suosimilta reiteiltä. He matkustavat itsenäisemmin kuin pakettimatkailijat ja matkat ovat kestoltaan pidempiä. Monet reppumatkailijat ovat opiskelijoita, joilla on mahdollisuus matkustaa pidempiä ajanjaksoja. Nuoret voivat myös pitää välivuoden opintojensa välissä tai aikana ja käyttää sen matkustukseen. Reppumatkailijat tulevat useimmiten kehittyneistä maista, eivätkä eri maista tulevat reppumatkaajat yleensä poikkea käytökseltään toisistaan kovinkaan paljoa. (Swarbrooke ym. 2007, 131)

3.2 Suomalaisten reppumatkailun historiaa

Suomella on monia matkailun lähtöalueen tunnusmerkkejä. Kylmä ilmasto kannustaa etelänmatkailuun, korkea elintaso, lakisääteiset lomat sekä poliittinen järjestelmä sallivat ulkomaanmatkailun. Suomalaisten omatoimisesta kaukomatkailusta on tullut ilmiö vasta 2000-luvun lopulla. 1960-luvulla vain harvat suomalaiset reppumatkailivat ja nämäkin matkat tehtiin liftaten ympäri Eurooppaa. 1970-luvun alussa lanseerattiin Interrail -ohjelma, joka toi halvat junaliput nuorille ja yhä useampi pääsi reppumatkailemaan. Hieman myöhemmin, muun muassa ministerinä, YK:n rauhanneuvottelijana ja presidenttiehdokkaana tunnettu Pekka Haavisto sekä muusikko Pelle Miljoona julkaisivat kumpikin omat reppumatk kertomuksensa. Nämä teokset saivat yhä useammat suomalaiset pakkaamaan rikkansa ja lähtemään tutkimaan maailmaa. Merkittävin suomalainen omatoimimatkailun opaskirja oli vuonna 1989 julkaistu Markus Lehtipuun *Tuhat tietä trooppikkiin*. Kirja antoi neuvoja pienellä budjetilla toteutettaviin kaukomatkoihin Kaakkois-Aasiaan, Afrikkaan ja Latinalaiseen Amerikkaan. (Milonoff ym. 2007, 13; Vuoristo 1998, 36)

Vuonna 2002 televisiossa alkoi pyöriä tv-sarja Madventures. Tämä Tuomas ”Tunna” Milonoffin ja Riku Rantalan matkailuohjelma saavutti nopeasti suuren suosion ja kannusti yhä useampia omalle reppumatkalleen. Nyt vuoteen 2013 mennessä Madventures tv-sarjaa on esitetty Suomessa kolme tuotantokautta ja sen oikeudet on myyty National Geographic Societyle, joka esittää ohjelmaa kanavallaan National Geographic Adventure. Näin ollen Madventures näkyy televisioissa ympäri maailman Kanadasta Indonesiaan. Kaikki tuotantokaudet on julkaistu myös DVD-levyinä ja erilaisia oheistuotteita t-paidoista postikortteihin on paljon. Milonoff ja Rantala ovat julkaisseet myös viisi kirjaa matkailun eri aihealueista. (Milonoff ym. 2007, 15; Madventures 2012)

3.3 Reppumatkailijoiden kuluttajakäyttäytyminen

Ihmisillä on tapana lokeroida toisiaan ja tämän takia keskustelu perusturisteista ja reppumatkailijoista voi nostattaa tunteet pintaan. Pakettimatkoilla matkustavat kategorisoituvat turisteiksi ja reppumatkailijat haluavat erottautua heistä. Turisteista tuntuu usein siltä, että omatoimimatkailijat asettavat itsensä heidän yläpuolelleen. (Milonoff ym. 2007)

Reppumatkailijoille on olemassa omat opaskirjansa, kuten Lonely Planet ja Rough Guide -kirjasarjat. Reppumatkailijat lukevat kaikki samoja opaskirjoja ja näin ollen matkustavat samoihin kohteisiin, yöpyvät samoissa paikoissa ja kiertävät samat nähtävyydet. Erityisesti ensimmäistä kertaa reppumatkailevat elävät helposti niin sanotussa reissarikuplassa. Matkalla kuulee jatkuvasti uusia matkavinkkejä muilta reissaajilta ja on helppo päätyä kulkemaan sokeasti samoja reittejä. Näin syntyy backpacker-reittejä – reittejä, joita kaikki reppumatkaajat kulkevat. Ajan myötä paikat alkavat muistuttaa toisiaan, kun paikalliset muuttavat tapojaan matkailijoiden tarpeiden mukaan. Reissaajat syövät pizaa, hampurilaisia ja muita kansainvälisiä herkkuja eivätkä tutustu maan paikalliseen keittiöön. He makoilevat katukahvilassa ja tuijottavat Hollywood-elokuvia ja tv-sarjoja. Paikallisten asukkaiden kanssa ainoat kanssakäymistilanteet ovat ruoan tilaaminen ravintolassa tai asiointi majapaikan vastaanotossa. Reissaajat ostavat tyyppillisiä reppumatkailijan vaatteita halvoista turistikojuista, solmivat ranteeseensa ainakin pari tyylikästä punottua nauhaa ja alkavat pian kaikki muistuttaa toisiaan. Matkan jälkeen

ihmiset luulevat tuntevansa paikallisen kulttuurin, mutta todellisuudessa he ovat tutustuneet ainoastaan matkailubisnekseen. (Milonoff ym. 2007, 161–162, Swarbrooke ym. 2007, 131–132)

Reppumatkailija saa matkasta enemmän irti, kun hän puhkaisee kuplan ja tutustuu oikeaan paikalliseen kulttuuriin. Kaikki eivät kuitenkaan ehkä uskalla tai osaa. Ihmisen voi olla helpompaa kulkea samoja reittejä ja tehdä samoja asioita kuin muut reppumatkailijat. Ehkä helpoin tapa päästä sisälle paikalliseen kulttuuriin on paikalliseen ihmiseen tutustuminen. Sellaiseen, joka ei ole töissä turistibisneksessä. Myös paikallisen kielen opetteleminen auttaa. Jo muutaman sanan opettelu antaa paikallisille kuvan, että matkailija arvostaa maan kulttuuria ja on kiinnostunut tutustumaan siihen. Jo matkaa ennen on hyvä tutustua kohdemaan kulttuuriin lukemalla niin tietokirjallisuutta kuin romaanejakin sekä katselemalla esimerkiksi kohdemaalaisia elokuvia. Erityisen tärkeää on tutustua maan kohteliaisuussääntöihin ja toimintamalleihin sekä ottaa selvää millainen pukeutuminen on sovelias. Harmittavan monet reppumatkailijat kuitenkin turvautuvat liikaa matkaopaskirjoihin ja hukkaavat itsenäisyytensä. He kulkevat opuksiin kirjattuja reittejä, syövät suositelluissa ravintoloissa ja yöpyvät travellerihostelleissa eli majapaikoissa, joissa ainoastaan reppumatkailijat yöpyvät. On osattava vetää raja tarpeellisen tiedon hyödyntämisen ja muiden ohjeiden orjallisen noudattamisen välillä. (Milonoff ym. 2007, 162–163)

4 KAAKKOIS-AASIAN MATKAILU

Inbound -turistit, eli alueen ulkopuolelta saapuvat turistit, ovat Kaakkois-Aasialle hyvin tärkeitä. Vuosina 1997 ja 1998 Aasia kohtasi taloudellisen kriisin ja ennen näkemätöntä huomiota muulta maailmalta. Kriisi vaikutti maihin kokonaisvaltaisesti ja sai sijoittajat ja turistit kaikkoamaan. Kriisin jälkeen Kaakkois-Aasia onnistui vahvistamaan asemaansa maailmanmarkkinoilla ja yhteistyötä tehtiin laajalti niin Euroopan kuin Pohjois-Amerikan kanssa. Talouden kasvu toi kuitenkin nopeasti myös ongelmia. Ihmiset innostuivat syytämään rahaa rakennuksiin ja uusiin yrityksiin. Lainoja annettiin ja otettiin helposti, mikä johti velkakierteisiin. Huono taloudellinen tilanne aiheutti työttömyyden kasvua, poliittista epävakautta sekä ravinnon puutetta, etenkin Indonesiassa. (Hall & Paige 2000, 3-4)

Tässä osiossa kerron Kaakkois-Aasiasta matkailun näkökulmasta. Kerron lyhyesti Kaakkois-Aasian turismista, matkailusesongeista, vetovoimatekijöistä sekä siihen kuuluvista maista.

4.1 Matkailusesongit

Matkustusajankohdat voidaan jakaa sesonkiin ja off-sesonkiin. Sesongin aikaan lämpötila on ideaalinen ja sademäärä on vähäinen, kun taas off-sesonkina ilma on viileämpää ja sademäärä korkeampi. Sesonkiaika houkuttelee enemmän matkailijoita, mikä nostaa hintoja. Sesongin aikaan majapaikkojen löytäminen voi olla hankalaa ja yöpyminen paljon kalliimpaa. Off-sesongin aikaan matkakohteissa on vähemmän turisteja ja lennot ja majoitus ovat huomattavasti edullisempia. Huonommat ilmat voivat kuitenkin aiheuttaa hankaluuksia esimerkiksi laivaliikenteelle tai tieyhteyksille. Paras vaihtoehto on matkustaa niin sanotun semisesongin aikaan eli juuri sesongin päätyttyä tai ennen sen alkua. Silloin sää todennäköisesti suosii, mutta pahimmat turistilaumat ovat poissa. (Milonoff ym. 2007)

Kaakkois-Aasiassa on aina kuuma ja kostea ilmasto, mutta kuiva- ja sadekaudet vaihtelevat maiden sijainnin mukaan. Mannervaltioissa, kuten Myanmar, Laos, Kambodza, Thaimaa ja Vietnam, paras matkustuskauti on joulukuusta helmikuulle, jolloin vallitsee viileämpi ja kuivempi kausi. Kuumakausi ajoittuu maalisis-

toukokuulle ja sadekausi vallitsee kesäkuusta lokakuulle. Sadekauden aikaan matkustavien on syytä varautua sään aiheuttamiin muutoksiin liikenteessä. Tiet voivat olla poikki tulvivan veden takia ja lauttaliikenne voi toimia poikkeusaikataulujen mukaisesti. Malesiassa on kaksi sadekautta, joista toinen piiskaa itärannikkoa marraskuusta helmikuulle ja toinen länsirannikkoa toukokuusta lokakuulle. Myös Indonesiassa on kaksi sadekautta ja paras aika matkustaa on toukokuusta syyskuulle. Filippiineille ja Vietnamiin voi iskeä taifuuneja kesäkuusta marraskuulle. Filippiineillä sadekaudet vaihtelevat vuosittain, mutta taatusti kuivimmat kuukaudet ovat tammi- ja helmikuu. (Lonely Planet 2010, 25)

4.2 Vetovoimatekijät

Vesielementti on yksi Kaakkois-Aasian suurimmista vetovoimatekijöistä. Laosia lukuun ottamatta kaikilla valtioilla on rantaviivaa hienoine hiekkarantoineen, jotka houkuttelevat turisteja lomailemaan. Rantojen lisäksi esimerkiksi Thaimaa ja Malesia tarjoavat upeita koralliriuttoja, Indonesian ja Filippiinien rannoille lyövät isot surffaukseen soveltuvat aallot ja Vietnamin matkustaja pääsee kokeilemaan leijasurfausta. Myös muut luontoelementit, kuten trooppiset sademetsät ja vuoristot houkuttelevat turisteja Kaakkois-Aasiaan. (Lonely Planet 2010, 21)

4.3 Maat ja kulttuurit

Kaakkois-Aasiaan kuuluvat Indokiinan valtiot Thaimaa, Laos, Vietnam, Kambodža ja Myanmar, saaristovaltiot Indonesia, Malesia ja Filippiinit sekä Singapore ja Brunei. Kaakkois-Aasiassa on vanhat riisinviljelyperinteet, jotka ovat edelleen yhdistävä tekijä maiden kulttuureissa. Kulttuureja yhdistää myös konservatiivisuus, kohteliaisuussäännöt, kunnioitus toisia ja etenkin vanhempia kohtaan sekä yhteiskunnan hierarkia. Kaakkois-Aasiassa ihmiset eivät tervehdi kätelemällä vaan laittamalla kätensä yhteen rinnankorkeudelle ja nyökkäämällä päätään rauhallisesti alas. Thaimaassa tervehdystä kutsutaan nimellä wai, Kambodžassa nimellä som-peah. (Geographica 2008; Milonoff ym. 2002)

4.3.1 Thaimaa

Noin 65 miljoonan asukkaan Thaimaa sijaitsee Kaakkois-Aasiassa Myanmarin ja Kambodžan välissä ulottuen alas Malesiaan saakka. Thaimaan rahayksikkö on baht ja virallinen kieli on thai. Thaimaasta on vuosien varrella tullut suomalaisille merkittävä matkakohde. Noin 100 000 suomalaista matkustaa sinne vuosittain. Thaimaa mahdollistaa lomailun monessa muodossa, se tarjoaa matkailijalle niin luksusta kuin reppureissailua, rantakohteita, viidakkoa, vuoristoheimoja, maalaiskyliä sekä pääkaupunki Bangkokin metropolin. Thaimaan valtteja ovat myös tuotteet eksoottiset hedelmät ja perinteikäs ruoka. Suomalaisille matkailijoille suositellaan usein thai-ruokakursseja, Muay Thai -nyrkkeilyotteluja sekä tempelikieroksia. (Milonoff & Rantala 2011, 138; Härkönen 2011)

Matkaillessani Bangkokissa olen huomannut sen olevan oikea vastakohtien kaupunki. Toisaalla näkyy mahtavia pilvenpiirtäjiä, luksushotelleja ovimiehineen, huippuravintoloita, ostoskeskuksia ja kaupungin yllä kulkee skytrain -ilmajuna. Ilmajuna ajelee paikoin slummien yllä. Ihmiset asuvat hökkeleissä tai siltojen alla ja kerjäävät kadulla. He yrittävät tehdä elantonsa kaupittelemalla kadulla tavaraa laidasta laitaan, hyökkäävät tarjoamaan lasinpesupalveluita autoilijoille ja kokkailevat paikallisia ruokia vaatimattoman näköisissä katukeittiöissä. Thaimaassa matkaillessani opin paikallisen moton ”Mai pen rai”, vapaasti suomeksi käännettynä ”Ei se mitään”, joka mielestäni kuvastaa hyvin paikallisten kulttuuria ja elämäntyyliä. Murheet jätetään taakse, niitä ei jädä pitkäksi aikaa surkuttelemaan.

Koh Sametin saari on yksi Thaimaan lukuisista paratiisimaisista matkakohteista. Se sijaitsee Bangkokin itäpuolella ja matka sinne bussilla ja veneellä kestää kolmen tuntia. Matkailu Sametille alkoi, kun Bangkokin nuoret alkoivat viettää siellä viikonloppujaan. Pikkuhiljaa myös ulkomaalaiset matkailijat alkoivat vierailla saarella. Nykyään Samet on kansallispuisto ja upeiden rantojen lisäksi se tarjoaa matkailijalle niin hienoja hotelleja kuin halpoja bungalowejakin. (Härkönen 2011)

Thaimaalaista uutta vuotta – Songkrania, voidaan kutsua maailman suurimmaksi vesisodaksi. Songkrania juhlietaan keväisin huhtikuun tienoilla. Nykyään ve-

sisodaksi yltynyt vedenheitto on peräisin rituaalista, jossa vanhempia sukulaisia ja tuttavuuksia kunnioitettiin valelemalla vettä heidän kasvoilleen ja kämmenilleen. Suurimmat juhlat ovat Pohjois-Thaimaassa Chiang Maissa, mutta myös muualla ihmiset kastellaan vesipyssyillä tai muuten heittämällä vettä päälle ja iholle sivellään valkoista jauhetta. Juhlat kestävät useita päiviä. Vastaavia juhlallisuuksia vietetään myös Thaimaan naapurimaissa Laosissa, Kambodžassa sekä Myanmarissa. (Milonoff ym. 2011, 350)

4.3.2 Kambodža

Kambodža sijaitsee Thaimaan, Laosin ja Vietnamin välissä Siaminlahden rannalla. Maassa on noin 14,7 miljoonaa asukasta ja virallinen kieli on khmer. Kambodžan rahayksikkö on riel. Kambodžan pääkaupunki, noin 1,4 miljoonan asukkaan, Phnom Penh sijaitsee maan keskiosissa. Kaupungissa voi havaita voimakkaan kehityskauden, joka maassa vallitsee. Kaikkialla rakennetaan ja remontoidaan. Phnom Penhissä on myytävänä merkkitarvikkeita sekä kansainvälisiä ketjuja, kuten McDonald's, Coca-Cola ja KFC, joiden toimipaikat ovat ulkomaalaisten perustamia ja omistamia. Osa kaupungista on jo rakennettu lähes kokonaan matkailijoita varten, mutta alkuperäistä, vanhaa, köyhää kaupunkia on vielä jäljellä järven puoleisella alueella. Siellä kaikki on halvempaa ja katukuvassa näkyy tavallista paikallisten elämää. Yksi Kambodžan tärkeimmistä elinkeinoista on turismi, vaikka maa onkin matkakohteena vielä nuori ja palvelut ovat lapsenkengissä. Kambodža on kuitenkin kehittymässä hyvää vauhtia yhdeksi Kaakkois-Aasian suosituimmista matkakohteista, niin vaativien luksusmatkailijoiden kuin reppumatkailijoidenkin suhteen. Paras matkustusaika on marras-helmikuu. Kambodža tarjoaa matkailijalle niin viidakkoa, rantoja kuin mielenkiintoista kulttuuria ja historiaa. Yksi Kambodžan tunnetuimmista nähtävyyksistä on Angkor Watin luostari- ja temppelialue, jonka siluetti on kuvattu Kambodžan lippuun. Alueen rakensi kuningas Suryavarma 1100-luvulla. Temppelit olivat alun perin hindulaisia, mutta sittemmin ne on muutettu buddhalaisiksi. Angkor Wat on edelleen suosittu pyhiinvaelluskohde. (Kotkamaa 2010; Milonoff ym. 2011, 65)

Kambodžalla on takanaan erittäin rankka historia, joka on syössyt maan köyhyyteen. 1975 – 1979 maata hallitsi paikallinen hirmuvaltias Pol Pot, joka tappoi noin

1,7 miljoonaa oman maansa kansalaista teloituksin, kidutuksin ja nälän avulla. Hänen nimensä mainitseminen saa tänäkin päivänä kambodžalaiset kalpenemaan kauhusta. Phnom Penhissä on vierailijoille avoin kidutusmuseo Tuol Sleng, jossa voi tutustua maan raakaan historiaan. Museossa on muun muassa Punakmeerien kidutuskeskus, kidutuskammioita, luetteloita tapetuista sekä kuvia kidutetuista – vangeista vauvasta vaariin. Sota ja sorto ovat vaikuttaneet ihmisten mieliin ja mentaliteettiin, mutta tehneet samalla maasta erittäin mielenkiintoisen matkakohteen. Paikalliset suhtautuvat länsimaalaisiin erittäin innostuneesti ja haluavat mukaan hyvinvoinnin kehitykseen. Köyhillä kambodžalaisilla ei ole varaa kielteisiin asenteisiin länsimaalaisia kohtaan ja he ottavatkin vastaan kaiken avun minkä saavat. (Kotkamaa 2010, Milonoff ym. 2011, 65)

4.3.3 Filippiinit

Yli 7000 saaresta koostuva saarivaltio Filippiinit sijaitsee Etelä-Kiinanmerellä lähellä Malesiaa. Noin 800 valtion saarista on asuttamattomia. Maan väkiluku on noin 100 miljoonaa ja väestön elinajanodote on 70,1 vuotta. Filippiineillä puhutaan jopa 87 erilaista alkuperäiskieltä, mutta virallinen kieli on filipino ja myös englantia puhutaan yleisesti. Filippiinit koostuvat kolmesta eri pääsaariryhmästä, jotka ovat Luzonin ryhmä, Visayanin ryhmä sekä Mindanaon ja Sulun saaret. Filippiinien pääkaupunki, Manila, sijaitsee Filippiinien pohjois-osassa Luzon saarella. Manilan asukasluku on noin 12 miljoonaa. Monilla saarilla on jyrkkää vuoris- toa sekä tulivuoria, joita maassa on yhteensä noin 40. Puolet näistä on edelleen aktiivisia. (Ulkoasiainministeriö 2011; Geographica 2008, 148–149)

Filippiinit on Yhdysvaltojen ja Espanjan vanha siirtomaa. Neljä vuosisataa Espanjan vallan alla ovat jättäneet maahan latinalaisamerikkalaisia vaikutteita ja 100 vuotta Yhdysvallan siirtomaana on amerikkalaistanut paikallista väestöä. Filippiinit tarjoaa matkailijalle kokemuksia vilkkaista metropoleista syrjäisiin viidakko- heimoihin. Paras matkustusaika Filippiineille on syyskuusta toukokuun puolivä- liin, jolloin taifuuneita ei esiinny. Filippiinit lukeutuu valitettavasti maailman kor- ruptoituneimpiin valtioihin. Ratkaisuyrityksistä huolimatta korruptio on levittäy- tynyt kaikkialle. Rikkaiden ja köyhien välinen kuilu on maailman suurimpia, eikä muutosta ole näkyvissä. Naisen asema on kuitenkin verrattain paljon parempi kuin

muualla Kaakkois-Aasiassa. Naisen asema on kotona, työelämässä ja yhteiskunnassa samanarvoinen kuin miehen. (Geographica 2008, 149; Milonoff ym. 2011, 45; Milonoff ym. 2012, 143; Vartti 2011, Ulkoasiainministeriö 2011)

4.3.4 Laos

Laos sijaitsee sisämaassa Thaimaan, Myanmarin, Kiinan, Vietnamin ja Kambodžan ympäröimänä. Laosissa on noin 7 miljoonaa asukasta ja rahayksikkö on kip. Laosin virallinen kieli on lao, mutta englantia ja ranskaa puhutaan melko yleisesti. Laosin pääkaupunki on noin 300 000 asukkaan Vientiane, joka sijaitsee lähellä Thaimaan rajaa. Vientiane on monelle matkailijalle vain läpikulkupaikka matkalla Laosin muihin kohteisiin. Laosin luonto on upea - vehreitä sademetsiä, jylhää vuoristoa, tippukiviluolia sekä vihreitä nurmialueita halkovia jokia. Matkailijalle luonto tarjoaa erilaisia aktiviteetteja, kuten pyöräilyä, vaellusta, melontaa sekä elefanttiratsastusta. Paras matkustusaika on marras-helmikuussa. Laos on aikoinaan ollut Ranskan siirtomaa, josta muistuttavat kahvilakulttuuri, patongit, bulevardit sekä ranskankieli. Laosissa on meneillään vastuullisen matkailun - ekoturismin, projekteja, joiden avulla pyritään jakamaan matkailusta saatavat tulot tasaisesti paikallisille asukkaille. Paras aika matkustaa Laosiin on marraskuusta helmikuulle. (Virta 2011; Karjalainen 2010; Lampila 2010; Milonoff ym. 2011, 79)

Vielä 2000-luvun alussa sosialismin sävyttämässä Laosissa suurin seteli oli arvoltaan puoli euroa eikä maassa ollut ainuttakaan pankkiautomaattia. Vietnamin sodan aikaan Laos joutui ilmasodan näyttämöksi, kun Yhdysvallat halusi tuhota Viekongin tuki- ja huoltoreitit. Laos kärsii edelleen köyhyydestä ja korruptiosta. Maahan tiputettiin yli kaksi miljoonaa tonnia pommeja, joista räjähtämättömiä lojuu yhä maaperässä. Laos on yksi Aasian köyhimmistä maista. Tiet ovat huonossa kunnossa ja matkantekoon saa varata hyvin aikaa. Laos on kuitenkin suosittu matkakohde reppumatkailijoiden keskuudessa. Maan vahvuuksia ovat upea luonto, pyyteettömän ystävälliset paikalliset, edullinen hintataso sekä nuorten suosima Vang Vieng. (Virta 2011; Karjalainen 2010; Lampila 2010; Milonoff ym. 2011, 79)

Toinen matkailijoiden suosima kohde on vuorten ympäröimä Luan Prabang, joka sijaitsee 700 metriä merenpinnan yläpuolella, Mekong ja Nam Ou -jokien risteyksessä. Se on Laosin vanha kuninkaankaupunki, joka on nimetty Unescon maailmanperintökohdeluetteloon. Alueella asuu useita vähemmistöheimoja. Kaupunki tarjoaa matkailijalle paljon nähtävää, kuten temppeleitä, ranskalaista siirtomaarkkitehtuuria sekä luostareita. Kaupungissa järjestetään ilta- ja yömarkkinoita, joissa myydään muun muassa paikallisia käsitöitä. Yksi suosituista matkakohteista on myös Si Phan Don – Four Thousand Islands, joka koostuu hiekkasärkille muodostuneista lukuisista pienistä Mekong-joen saarista. Mekong-joella on mahdollista harrastaa esimerkiksi koskenlaskua. (Karjalainen 2010, Lampila 2010)

4.3.5 Singapore

Noin miljoonan asukkaan Singapore sijaitsee Malakan niemimaan kärjessä, Malesian alapuolella. Maan pääkaupunki on nimeltään Singapore ja se sijaitsee maan eteläkärjessä. Kaupungissa on maailman vilkkain satama. Paras matkustusaika on maaliskokuussa kuivankauden aikaan. Maa on hyvin monikulttuurinen ja virallisia kieliäkin on useita, englanti, mandariinikiina, malaiji sekä tamili. Kulttuuri on sekoitus kiinalaista, malesialaista ja intialaista kulttuuria. Singapore on maailmalla tuttu myös puhtaudestaan sekä tiukoista laeistaan ja kielloistaan. Muun muassa purukumin maahantuonti ja myynti on Singaporessa kiellettyä sakon tai jopa vankeusrangaistuksen uhalla. (Milonoff ym. 2011, 128)

4.3.6 Vietnam

Vietnam sijaitsee Kiinan alapuolella, Laosin ja Kambodžan itäpuolella Etelä-Kiinanmeren Tonkininlahden rannalla. Maassa on noin 89 miljoonaa asukasta. Valtiomuodoltaan Vietnam on sosialistinen kansantasavalta. Virallinen kieli on vietnam ja rahayksikkö dong. Maan pääkaupunki, Hanoi, sijaitsee maan pohjoisosassa. Hanoissa on hieno vanhakaupunki, joka tarjoaa matkailijoille paljon nähtävää. Ranskan siirtomaavallan ajoilta Hanoissa voi aistia ranskalaisvaikutteita. Kaupungin nimi, Ha Noi, tarkoittaa kaupunkia joen mutkassa. Joella tässä viitataan Song Hong-jokeen, suomeksi Punainen joki. Etelässä sijaitseva suuri kaupunki Ho Chi Minh City, toiselta nimeltään Saigon, poikkeaa kulttuurillisesti poh-

joisen Hanoista. Maan pohjois-eteläsuuntaisen pituuden suomat erilaiset sääolosuhteet mahdollistavat sopivat matkustussääät ympärivuoden alueesta riippuen. Paras aika matkustaa Vietnamiin on kuitenkin loka-maaliskuussa. Pohjois-Vietnamissa on kaksi vuodenaikaa. Joulukuusta huhtikuulle on talvi. Etelämpänä on trooppisen lämmin ilmasto ympäri vuoden. Vietnam tarjoaa matkailijalle vehkeitä suistoalueita, jokimaisemia, riisipeltoja, viidakkoa, vuoristoa, rantaa sekä aitoa paikallista tunnelmaa. Vietnamin sodasta kertovia kuuluisia nähtävyyksiä ovat muun muassa Ho Chi Minh Cityn lähellä sijaitseva Cu Chi tunneliverkosto sekä sotamuseot. (Milonoff ym. 2011, 155; Korhonen 2010)

Vietnamilaiset ottavat yleensä länsimaalaiset matkailijat hyvin vastaan. Paikalliset ovat kiinnostuneita länsimaalaisista ja heidän tavoistaan, jonka ansiosta Vietnamin tulevaisuuteen huonollakin kielitaidolla. Kaupunkien ulkopuolella harvat osaavat tai uskaltavat puhua vieraita kieliä. Monet maaseudulla asuvat eivät ole koskaan edes päässeet puheisiin länsimaalaisten kanssa. Paikalliset arvostavat sitä, että joku vaivautuu opettelemaan heidän kieltään. Muutamankin sanan opettelu on suureksi avuksi matkailijalle. Vietnamilaiset eivät tunne Suomea kovin hyvin. Jotkut paikalliset ovat ehkä kuulleet Suomen ja Vietnamin välisestä kehitysyhteistyöstä. Suomalaiset voivat onneksi ylpeänä kertoa paikallisille, että Suomi oli yksi niistä harvoista maista, jotka avustivat maata Vietnamin sodan jälkeen. Vietnamin sodan jäljiltä syrjäisiltä seuduilta löytyy edelleen räjähtämättömiä ammuksia erityisesti maan keskiosassa sekä Laosin rajan läheisyydessä. Kulkuväylien ulkopuolella vaeltelu voi tämän takia olla hengenvaarallista. (Vietnam-seura ry. 2012, Ulkoasianministeriö 2012)

Vietnamin suurin saari, Phu Quoc, sijaitsee etelässä lähellä Kambodžan rajaa. Saarella on asukkaita noin 80 000 ja se on 50 kilometriä pitkä. Saaren tärkeimmät elinkeinot ovat matkailu ja kalastus. Toistaiseksi saaren pitkät hiekkarannat ovat suurimmaksi osin autioita ja majapaikat enimmäkseen rauhallisia ja väljästi rakennettuja bungalow-alueita. Tästä luonnonkauniista palmusaaresta voi kuitenkin pian tulla yksi Vietnamin suosituimmista matkakohteista, kun saarelle avattiin kansainvälinen lentokenttä joulukuussa 2012. (Korhonen 2010, Saigon Tourist 2012)

4.3.7 Malesia

Malesia sijaitsee Thaimaan alapuolella. Maan pääkaupunki Kuala Lumpur sijaitsee Manner-Malesian itäosassa. Maassa on 28,7 miljoonaa asukasta, virallinen kieli on malaiji. Malesian väestö on erittäin monikulttuurista. Malesiassa matkailijaa odottavat upeat luontokokemukset orankien rauhoitusalueilla, hienot sukellukset sekä toisenlaiset nähtävyydet, kuten Petronaksen tornit. (Milonoff ym. 2011, 89)

Borneon saarella on lukuisia Orankien rauhoitusalueita. Sepilok Orang Utan Rehabilitation Center kattaa 4300 hehtaarin kokoisen alueen sademetsää. Vierailijat voivat kulkea alueelle rakennetuilla korotetuilla kävelyreiteillä ja tarkkailla uhanalaisia eläimiä. Vierailijoilla on myös mahdollisuus osallistua viiden kilometrin pituiselle vaellukselle, joka kulkee mangrovemetsien läpi. Mount Kinabalu on Unescon suojelukohde, jossa asuu yli sata nisäkäslajia ja tuhansia kasvilajeja. Alueen eläimistöön kuuluu muun muassa hirviä, leopardeja, villikissoja, orankeja, saukkoja, lumikkoja sekä satoja perhos- ja lintulajeja. Vaeltaminen vuoren huipulle kestää noin kaksi päivää ja palkinnoksi vaeltaja saa huipulla nähdä henkeäsalpaavan kauniin auringonlaskun. Mount Kinabalulle voi tehdä niin omatoimisia retkiä kuin osallistua ryhmävaellukselle. (Agoda 2010)

Thaimaahan verrattuna Malesian saaret ovat puolityhjiä ja matkailu on vielä rajallista. Saarilla ei ole vilkasta yöelämää ja paikallisten muslimilaisuus rajoittaa alkoholin tarjontaa. Paikalliset ovat erittäin vieraanvaraisia ja matkailijan ei tarvitse kummastua, jos pienessä kylässä matkaillessaan tulee kutsutuksi paikallisten perheillalliselle tai kalastusreissulle. Pulau Tiomanin saarella on lentokenttä, muuten saarille matkustetaan veneillä. Englanti on yleisesti puhuttua ja ymmärrettyä. Pulau Tiomanin paratiisisaari sijaitsee Malesian itäpuolella alle 100 kilometrin päässä rannikolta. Saarella on upea luonto kuvankauniine hiekkarantoineen ja vesiputouksineen. Sademetsäviidakon keskeltä kohoaa komea vuori ja saarella asustaa monia suojeltuja lintu- ja nisäkäslajeja. Pulau Tiomanin ympäristöä voidaan pitää yhtenä Kaakkois-Aasian parhaimmista sukelluskohteista, erinomaisia sukelluksia voi tehdä jopa rannalta käsin. Näkyvyys on hyvä ja sukeltaja voi lukuisten trooppisten kalojen lisäksi nähdä jättikilpikonnaa, riuttahaita sekä barrakudia.

Reppumatkailijat viihtyvät pääosin saaren pohjoisilla rannoilla, paikalliset ovat pääosin asettuneet asumaan saaren eteläosiin. Saarella on lukuisia rantaravintoloita ja rannat ovat puhtaita ja hyvin hoidettuja. Rannoilta toisille liikutaan pääosin veneillä, saarella ei ole kattavaa tieverkostoa. (Stöckli 2012; Tioman Guide 2005)

Perhentian saaret, Kecil ja Besar, sijaitsevat noin 21 kilometrin päässä Malesian rannikolta. Besar on enemmän perheiden suosiossa ja saarelle tehdään pääosin kaikenkattavia pakettimatkoja. Toinen saari, Kecil, on erityisesti reppumatkailijoiden suosiossa. Kecil tarjoaa matkailijalle rentoa rantaelämää sekä aktiviteettejä, kuten sademetsäkävelyitä, sukellusta, vesiurheilua sekä lainelautailua, jota ei Malesian muilla saarilla voi harrastaa. Perhentian saarien huonoiksi puoliksi voi laskea matkaamisen toista tuntia veneellä mantereelta ja matkailukauden turistipaljouden. (Stöckli 2012; Perhentian Guide 2005)

4.3.8 Brunei

Brunei on yksi maailman pienimmistä ja rikkaimmista valtioista, runsaiden öljyvarannoidensa ansiosta. Se sijaitsee Kaakkois-Aasiassa Borneon saaren pohjoispuolella Malesian ja Etelä-Kiinanmeren ympäröimänä. Brunein asukasluku on 400 000, virallinen kieli malaiji ja rahayksikkö Brunein dollari. Maan itä- ja länsiosien välillä ei ole ollenkaan maayhteyttä. Vuoristoisessa itäosassa on hienoja, koskemattomia sademetsiä ja asukkaita vain 10 000. Brunein pääkaupunki, Bandar Seri Begawan, sijaitsee maan länsiosan pohjoispuolella, lähellä rannikkoa. Brunein kansalaiset eivät maksa veroja ja terveydenhuolto ja koulutus ovat kansalaisille ilmaisia. Voidaankin sanoa, että hyvinvoivaan Bruneihin syntyminen on kaakkois-aasialaiselle lottovoitto. Paras aika matkustaa Bruneihin on maaliskokuussa. Bruneissa on erittäin hyvät barrakudan ja tonnikalan kalastusmahdollisuudet. Islamilaisuuden takia Bruneissa ei käytetä alkoholia, mutta kofeiinia paikalliset käyttävät paljon. Brunein suurin nähtävyys on upea Istana Nurul Imanin palatsi. Tämä maan hyvin varakkaalle sulttaanille rakennettu palatsi on maailman suurin. (Milonoff ym. 2011, 29)

4.3.9 Myanmar (Burma)

Myanmarin pääkaupunki on nimeltään Naypyidaw, virallinen kieli on burma ja rahayksikkö kyat. Asukkaita Myanmarissa on noin 54 miljoonaa ja pinta-alaltaan se on Kaakkois-Aasian suurin maa. Sen rajanaapureita ovat Bangladesh, Intia, Kiina, Laos ja Thaimaa. Maan kulttuurissa voi havaita vaikutteita niin Intiasta, Kiinasta kuin Thaimaasta. Myanmaria on kuvailtu 50 vuoden takaiseksi Thaimaaksi. Matkailijan kannattaa suosia pieniä perheyriyksiä, ravintoloita ja ravintoloita, jolloin rahat jäävät paikallisille eivät ohjaudu sotilasjuntalle. (Milonoff ym. 2011, 31)

Myanmarin kuuluisimpia nähtävyyksiä on komea kultakupolinen Swedagonin pagodi. Se on Kaakkois-Aasian pyhin temppele, sillä sen sisällä on pyhänjäännöksenä Buddhan hiuksia. Pagodin ympärystmitta on yli 400 metriä ja korkeus huikeat 110 metriä. Pagodin jalustan ympärillä seisoo 72 pientä stupaa eli eräänlaista majaa, joissa jokaisessa on Buddha -veistos. Pagodi on tänäkin päivänä tärkeä pyhiinvaelluspaikka. (Lindfors 2011)

Paras aika matkustaa Myanmariin on marras-helmikuu, jolloin maassa on kuiva kausi. Lämpötila vaihtelee tällöin +20–30 asteen välillä. Jo huhtikuussa lämpötila voi kohota jopa yli +40 asteeseen. Toukokuusta lokakuulle on sadekausi, jolloin rannikon hotellit ovat yleensä suljettuina. Myanmarin rannikolla on hienoja, autioita hiekkarantoja, jotka ovat reppumatkaajan unelmakohteita. (Lindfors 2011; Milonoff ym. 2011, 31)

Myanmarissa on jo pitkään ollut poliittisesti epävakaa ja matkailijoiden tulee olla varovaisia sen suhteen. Hallinnon arvostelu on kiellettyä vankeusrangaistuksen uhalla, mielenosoituksiin ei tule osallistua ja sotilaiden ja virkapukuisten henkilöiden valokuvaaminen on kiellettyä rangaistuksen uhalla. Ulkomaisiin kohdistuvat rikokset ovat kuitenkin harvinaisia, mutta mahdollisia. (Ulkoasiainministeriö 2012)

4.3.10 Indonesia

Indonesiaan kuuluu yli 17 500 saarta ja se on näin ollen maailman suurin saarivaltio. Sen pääkaupunki, Jakarta, sijaitsee Javan niemimaalla Länsi-Indonesiassa. Indonesian väkiluku on noin 246 miljoonaa ja virallinen kieli on indonesia. Paras matkustusaika on touko-syyskuu. Indonesia tarjoaa matkailijoille laidasta laitaan erilaisia maisemia ja kulttuureja – Jakartan vilkkaasta metropolista viidakon heimoihin. (Milonoff ym. 2011, 55)

Balin kaakkoispuolen pienet saaret tulvivat eksotiikkaa, ystävällisiä ihmisiä sekä rauhallista rantaelämää. Siellä matkailu ei ole juurikaan häirinnyt paikallista elämäntyyliä. Matkailija voi tutustua paikallisiin kalastajiin, kookospähkinäviljelijöihin sekä merilevän kasvattajiin. Alueella on riittävästi palveluita sekä majoitusvaihtoehtoja joka budjetille. Paras tapa tutustua ympäristöön on mopon vuokraus, vaikkakin vasemmanpuoleinen liikenne sekä kuoppaiset tiet voivat hankaloittaa ajamista. Ubud ja saaren eteläpuoli ovat melko vilkkaita paikkoja, joissa on kymmenittäin matkamuistomyymälöitä, kyydin tarjoajia, kärkkäitä kauppiaita ja tuhansia matkailijoita. (Säteri 2011)

Gili-saariin kuuluu kolme pikkusaarta, joilla on valkoisia, korallin ympäröimiä hiekkarantoja. Saaria voi kutsua sukeltajan, snorkaalajan sekä valkoisia hiekkarantoja rakastavan paratiisiksi. Sukelluksia voi tehdä myös suoraan rannalta ja nähdä upeiden korallien ja eksoottisten kalojen lisäksi mahtavia kilpikonnia. Saarilla ei ole autoja eikä mopoja, vaan matka taittuu kävellen, pyörällä tai hevoskyydillä. Gilin saarille matkataan Itä-Balilta veneellä noin 1,5 tuntia. Merenkäynti voi olla erittäin kovaa ja aiheuttaa matkapahoinvointia. Gili Trawangan on nuorten suosima kohtaamis- ja juhlintapaikka. Saarella on tarjolla myös kansainvälistä ruokaa. Trawangan on Gilin saarista ainoa, jossa on pankkiautomaatti. Gili Meno on saarista hiljaisiin ja matkailija voi olla majapaikkansa ainoa vieras saaden näin täydellisen rauhan. (Säteri 2011)

5 TURVALLISUUS KAAKKOIS-AASIASSA

Ihmisen on tapana pelätä vierasta ja tuntematonta. Matkailijan tulisi matkustaessaan ottaa huomioon myös kohteen turvallisuus, muttei eristää itseään maailmasta ja uusista kokemuksista turvallisuuden liiallisella ajattelulla. Riskejä tulee arvioida rationaalisesti, pitää silmänsä auki ja ennakoida tilanteita, mutta elää hetkessä itsevarmana. (Milonoff ym. 2007, 281)

Tässä osiossa käsittelen yleistä turvallisuutta Kaakkois-Aasiassa matkailijan näkökulmasta sekä mahdollisia ympäristöuhkia. Kaakkois-Aasiassa ympäristöuhkina ovat trooppiset hirmumyrskyt, maanjäristykset, tsunamit, tulvat ja tulivuorenpurkaukset.

5.1 Yleinen turvallisuus

Monissa Kaakkois-Aasian maissa on vasemmanpuoleinen liikenne. Liikenne on kaoottista etenkin suurkaupungeissa, liikennesääntöjä ei tunneta tai noudateta ja tiet ja kulkuneuvot voivat olla huonossa kunnossa. Matkailija kuitenkin tottuu liikenteen kaoottisuuteen melko nopeasti. Onnettomuuksia voi ehkäistä omalla varovaisuudellaan, mutta riski on valitettavasti aina olemassa. (Milonoff 2007, 282)

Matkailijan olisi hyvä pukeutua paikallisten tapaan ja näyttää kokeneelta reissajalta. Matkailijan tulisi aina näyttää tietävänsä reittinsä ja mitä on tekemässä. Eksyneen näköinen matkailija vetää helposti huijareita puoleensa. Arvoesineitä, kuten kalliita koruja, kelloja, kameroita ja kännyköitä ei ikinä kannattaisi pitää näkyvillä. Passia tulee aina säilyttää mahdollisimman turvallisessa paikassa ja välttää kuljettamista sitä ja suuria summia rahaa mukanaan. Tuntemattomilta ihmisiltä ei tule koskaan ottaa vastaan mitään syötävää, juotavaa tai kuljetettavaa. Vaaratilanteiden varalta on hyvä opetella huutamaan apua paikallisella kielellä sekä opetella poliisin puhelinnumero. (Milonoff 2007, 302–303)

Matkailijan tulee aina hyvissä ajoin ennen matkaa selvittää, tuleeko matkaa varten ottaa rokotuksia tai malarialääkitystä. Matkaan tulisi aina lähteä terveenä ja matkaa ennen olisi hyvä käydä terveystarkastuksessa. Hyvä hygienia ehkäisee monia tartuntoja. Kehitysmaissa likainen vesi aiheuttaa 80 % taudeista. Ja pahiten tartun-

tataudit koettelevat juuri trooppisia maita. Yli 40 miljoonalla ihmisellä maailmassa on HIV-tartunta. Aids leviää nopeimmin Itä-Euroopassa sekä Itä- ja Kaakkois-Aasiassa. Vuoden 2004 tietojen mukaan Thaimaan ja Kambodžan aikuisväestöstä 1-5 % on saanut HIV-tartunnan. Matkailijan tulee aina suojata itsensä sukupuoli-
tautien varalta. (Ervasti ym. 2006, 49–51, Milonoff 2007, 311)

Terrorismi eli järjestelmällisen väkivallan käyttö tai sillä uhkailu poliittisten päämäärien saavuttamiseksi voi aiheuttaa vaaran matkailijalle. Kansainvälinen terrorismi on nykyisin suuren huomion kohteena, kun iskuja on alettu kohdistaa lentokoneisiin, laivoihin ja siviileihin. Kaiken kaikkiaan terrori-iskujen määrä on vuosien saatossa vähentynyt, mutta yksittäisten iskujen uhrimäärät ovat kasvaneet. Iskut ovat tuhoisia joukkomurhia ja ne kohdistuvat tavallisiin ihmisiin. Maailmanlaajuisesti katsottuna on terrori-iskuihin kuitenkin kuollut yhteensä huomattavasti vähemmän ihmisiä kuin esimerkiksi nälänhätään ja sotiin. Terrorismilla ja köyhyydellä on yhteys, mikä tarkoittaa sitä, että terrorismin kitkemiseksi tulisi rikkaiden maiden panostaa kehitysapuun ja köyhyyden kitkemiseen huomattavasti nykyistä enemmän. (Ervasti ym. 2006, 128–131)

5.2 Maanjäristykset

Maanjäristykset tapahtuvat useimmiten mannerlaattojen saumakohdissa, jolloin laatat joko törmäävät toisiinsa, hiertyvät toisiaan vasten kulkiessaan samaan suuntaan tai eri suuntiin. Maanjäristykset ovat kaikkein tuhoisimpia luonnononnettomuuksia. Tuhoisimpia ovat maanjäristykset, jotka syntyvät mannerlaattojen törmätessä toisiinsa laattojen törmäys- ja alityöntövyöhykkeillä. Tuhoisimmissa onnettomuuksissa voi kuolla jopa satoja tuhansia ihmisiä ja tuhoutua valtavia määriä omaisuutta. (Ervasti ym. 2006, 16–21, Ervasti ym. 2002, 106)

Kaikki maailman eniten ihmishenkiä vaatineet maanjäristykset ovat sattuneet Aasiassa. Kaakkois-Aasian maanjäristyksille alttiimmat alueet ovat Indonesiassa, Filippiineillä, Myanmarissa ja Thaimaassa. Maanjäristykset tuhoavat ympäristöä neljällä tavalla. Ne tärisyttävät maaperää, rikkovat kallioperää, laukaisevat maanvyöryjä ja aiheuttavat tsunameita. Varsinainen maanjäristys kestää parista sekunnista muutamaan minuuttiin. Pääjäristyksen jälkeen voi pienempiä järistyksiä

esiintyä vielä kuukausienkin päästä. Kehitysmaissa maanjäristysten aiheuttamat tuhot ovat kaikkein suurimpia, sillä rakennusten turvallisuudesta on usein jouduttu tinkimään. Maanjäristyksiä ei voida estää, mutta nykyään on olemassa teknisiä menetelmiä, joiden avulla tulevia järistyksiä pystytään arvioimaan. (Ervasti ym. 2006, 16–21, Ervasti ym. 2002, 106)

5.3 Tsunami

Tsunami tulee japaninkielen sanoista tsou ja nami, jotka tarkoittavat satamaa ja aaltoa. Tsunami on suuri hyökyaalto, joka syntyy aavalla merellä merenalaisen maanjäristyksen, tulivuorenpurkauksen tai maanvieremän työntäessä suuret vesimassat liikkeelle. Tästä syntyy sarja aaltoja, jotka voivat liikkua jopa 800 kilometrin tuntinopeudella. Avomerellä kulkevasta laivasta tsunamia tuskin edes huomaa, sillä merellä aallonkorkeus on vielä vähäinen ja aallonhuippujen välit voivat olla yli 100 kilometriä. Aaltoliike käy koko meren syvyydeltä, joten liikkeellä oleva energiamäärä on valtava. Kun tsunami saavuttaa kapenevan lahden tai mataloituvan rannikon, sen nopeus hidastuu ja aalto voi kohota jopa 10 metriä korkeaksi. (Ervasti ym. 2006, 21–24; Ervasti ym. 2002)

Tsunamit ovat erittäin tuhoisia ja vakava ympäristöuhka erityisesti Tyynenmeren alueella, siellä sijaitsevien mannerlaattojen epävakaiden saumakohtien takia. Tyynellämerellä on verkosto tutkimusasemia, joilla mitataan vedenalaisia häiriöitä, merenpinnan korkeutta ja kerätään tietoa maanjäristyksistä. Tiedot analysoidaan kansainvälisessä tsunamivaroituskeskuksessa Havaijilla, josta tarvittaessa varoitetaan vaarassa olevia alueita. (Ervasti ym. 2006, 21–24; Ervasti ym. 2002)

5.4 Tulivuoret

Tulivuoret muodostavat erittäin monimuotoiset ympäristöuhkan. Erilaisia tulivuorityyppejä on useita ja purkaukset ovat tavaltaan ainutlaatuisia ja vaikutukset ympäristöön ovat joka kerta erilaiset. Kaakkois-Aasiassa tulivuoria on Indonesiassa ja Filippiineillä useita. Tulivuorenpurkaukset voivat aiheuttaa merellä tsunameita ja maassa muravyöryjä. Tulivuorenpurkaukset eivät kuitenkaan ole yhtä tuhoisia kuin muut ympäristöönnettomuudet. Tuhoja on historian saatossa aiheuttanut lä-

hinnä purkauksen seurausilmiöt, kuten sadon ja viljelymaiden tuhoutumisesta aiheutuva nälänhätä. Tulivuorenpurkauksia pystytään nykyään ennustamaan melko tarkasti ja näin ollen ihmiset ehditään evakuoida alueelta ennen purkauksen huipukohtaa. (Ervasti ym. 2006, 25–29)

Tulivuorien toiminta myös hyödyttää ihmisiä, mikä on suuri ero muihin ympäristöuhkiin. Tulivuorien rinteillä on hedelmällistä viljelymaata, geotermistä lämpöä voidaan hyödyntää lämmityksessä ja sähköenergian tuotannossa, kauniit maisemat ja kuumat lähteet houkuttelevat paikalle matkailijoita. (Ervasti ym. 2006, 30)

5.5 Taifuunit

Aasiassa esiintyviä trooppisia pyörremyrskyjä kutsutaan taifuuneiksi. Tuuli saattaa näissä hirmumyrskyissä puhaltaa jopa yli 100 kilometriä sekunnissa. Trooppisia pyörremyrskyjä voi esiintyä trooppisten merivesien yllä, kun veden pintavesi on vähintään +26 asteista. Päiväntasaajan pohjoispuolella ne ovat yleisiä elo- ja lokakuussa. Kaakkois-Aasiassa taifuuneja esiintyy erityisesti Filippiineillä ja myrskytuhot koettelevat usein myös Vietnamia. (Ervasti ym. 2006, 30, 34)

Trooppiset hirmumyrskyt aiheuttavat tuhoja voimakkaan tuulen, rajujen sateiden ja hyökyaaltojen takia. Tuuli nostattaa ilmaan raskaitakin esineitä, hajottaa heikkorakenteiset talot ja saa aikaan hyökyaaltoja, jotka rantaan osuessaan tuhoavat taloja ja viljelymaita sekä hukuttavat ihmisiä ja eläimiä. Hirmumyrskyjen aiheuttamia tuhoja voidaan pienentää, mutta myrskyjen estäminen on mahdotonta. Myrskyt tulisi ottaa huomioon rakentamisessa ja ranta-alueiden suunnittelussa. Hyvien säätutkien ja varoitusjärjestelmien ansiosta hirmumyrskyistä pystytään tiedottamaan ja evakuoimaan ihmiset ajoissa. (Ervasti ym. 2006, 36–38)

5.6 Tulvat

Tulvat ovat maailman yleisimpiä ympäristöonnettomuuksien aiheuttajia. Ne voivat yllättää milloin vain ja niitä esiintyy kaikilla mantereilla ja kaikissa ilmastotyypeissä. Yleisimmin tulvivat joet, mutta myös järvet voivat tulvia runsaiden sateiden vuoksi. Myrskyt voivat aiheuttaa meren tulvimista rannikoilla. Kaakkois-

Aasiassa pahiten tulvista on vuosien saatossa kärsinyt Indonesia. (Ervasti ym. 2006, 39–41)

Jokien tulvatasangot ovat maanviljelyskulttuurin syntypaikkoja ja jokien tulviminen onkin maanviljelyn kannalta äärimmäisen tärkeää. Tulviva vesi lannoittaa maata ja turvaa hyvät sadot. Normaalit tulvat ovat siis ihmisille enemmän hyödyksi kuin haitaksi. Suurtulvat voivat kuitenkin olla myös erittäin vaarallisia tuhoten ihmisten koteja ja hukuttaen eläimiä. (Ervasti ym. 2006, 39–41)

6 TUTKIMUSMENETELMÄ

Tässä osiossa kerron tutkimukseni toteutuksesta. Tarkastelen lyhyesti kvalitatiivista ja kvantitatiivista tutkimusmenetelmää, joita yhdistin omassa tutkimuksessani. Määrittelen käsitteet reliabiliteetti ja validiteetti ja arvioin niiden toteutumista tutkimuksessani.

6.1 Kvalitatiivinen tutkimus

Kvalitatiivisessa eli laadullisessa tutkimuksessa pyritään tutkimaan kohdetta mahdollisimman kokonaisvaltaisesti, kuvaamaan todellista elämää ja ymmärtämään kuluttajan käyttäytymistä. Tavoitteena on tosiasioiden löytäminen ja paljastaminen. Kvalitatiivinen tutkimus on luonteeltaan kokonaisvaltaista tiedonhankintaa. Se perustuu pieneen määrään tutkittavia tapauksia ja vastaa kysymyksiin miksi ja miten. Tutkimuksen aineisto kootaan luonnollisissa ja todellisissa tilanteissa. Lähtökohtana ei ole teorian testaaminen vaan aineiston monipuolinen ja yksityiskohtainen tarkastelu. Tutkija ei itse määrää, mikä on tutkimuksen kannalta tärkeää. Kvalitatiiviset tutkimukset ovat usein subjektiivisia, monipuolisia ja joustavia. Kvalitatiivisia tutkimuslajeja on lukuisia ja eri lajeilla on omat nimikkeensä. (Hirsjärvi ym. 2009, 161; Lotti 1998, 42, 64–70)

6.2 Kvantitatiivinen tutkimus

Kvantitatiivisen eli määrällisen tutkimuksen alkujuuret ovat luonnontieteissä ja siinä korostetaan yleispäteviä syyn ja seurauksen lakeja. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa on tärkeää, että aineisto soveltuu määrälliseen mittaamiseen. Tutkimus vastaa kysymyksiin miten moni, miten paljon, miten usein ja miten tärkeä jokin asia on ja se pohjautuu tarkkaan otantaan. Tutkimuksen muuttujat muodostetaan taulukkomuotoon ja aineisto saatetaan tilastollisesti käsiteltävään muotoon. Tulokset ilmoitetaan esimerkiksi prosentteina, kappaleina tai euroina. Tuloksista voidaan tehdä päätelmiä tilastolliseen analysointiin perustuen, kuten prosenttilukoiden avulla. (Hirsjärvi ym. 2009, 139; Lotti 1998, 42)

6.3 Lomakkeen laadinta

Lomakkeen laadinnassa käytetään useimmiten neljää erilaista kysymystyyppiä. Rajaamattomia avoimia kysymyksiä käytetään spontaanien mielipiteiden ja assosiaatioiden selvittämiseksi. Niissä vastaajan valintamahdollisuuksia ei rajoiteta. Autettuja avoimia kysymyksiä käytetään mielipiteiden, tietojen ja muistijälkien selvittämiseksi. Suunnatut avoimet kysymykset taas tehdään niin, että vastaaja voi muotoilla vapaasti vastauksensa, mutta hänen ajatustensa suuntaa rajataan. Strukturoiduissa kysymyksissä vastaajalle annetaan tietyt vastausvaihtoehdot, joista heidän tulee valita tilanteesta riippuen yksi tai useampi vastaus. (Lotti 1998, 73,75)

Kysymyslomakkeen tulee olla kokonaisuudessaan mielekäs ja selkeä. Lomakkeen ulkoasu voi vaikuttaa vastaushalukkuuteen ja vastaamisen sujuvuuteen, joten siihen tulee kiinnittää huomiota lähes yhtä paljon, kuin sisältöönkin. Lomakkeen alkuun tulee sijoittaa kiinnostavia ja helppoja kysymyksiä, jotta vastaaja saadaan innostuneeksi. Mahdolliset intiimit kysymykset jätetään lomakkeen loppuun. Kysymyslomakkeisiin tehdään yleensä niin sanottuja kontrollikysymyksiä, eli sama kysymys esitetään kahteen kertaan hieman eri muodossa. Näin parannetaan vastausten luotettavuutta. Kontrollikysymykset tulee sijoittaa haastatteluun erille toisistaan, niin ettei vastaaja yhdistä niitä. (Lotti 1998, 92)

6.4 Tutkimusmenetelmän valinta ja tutkimuksen toteutus

Tutkimukseni kohderyhmänä olivat suomalaiset, jotka ovat käyneet reppumatkalla Kaakkois-Aasiassa vuosien 2005–2012 välisenä aikana. Päätin rajata matkustusajankohdan vuosien 2005–2012 välille, jotta matka olisi vastaajilla melko tuoreessa muistissa, mutta saisin kuitenkin vastauksia laajemmin usealta eri ajankohdalta. Halusin keskittyä tutkimuksessani ainoastaan suomalaisiin reppumatkailijoihin pitääkseni tutkimuksen sopivassa mittakaavassa.

Päätin tutkimuksessani yhdistää sekä kvalitatiivisen että kvantitatiivisen tutkimusmenetelmän piirteitä. Halusin saada määrällisiä tietoja, mutta joidenkin kysymysten kohdalla halusin saada myös syvempää tietoa aiheesta. Syventävien ky-

symysten laatiminen rasti ruutuun tyyppisiksi ei olisi onnistunut, joten päätin toteuttaa osan kysymyksistä avoimina. Jos olisin toteuttanut tutkimuksen kokonaan kvalitatiivisena, niin en olisi saanut yleisempää kuvaa reppumatkailijoiden käyttäytymisestä. Näiden menetelmien yhdistäminen oli mielestäni paras tapa tutkia aihetta haluamallani tavalla. Laadin kyselylomakkeen internetissä e-lomakeohjelmalla. Laadin lomakkeen työni teoriaosion sisällön mukaan ja pyrin keskittymään tutkimuksen kannalta olennaisiin asioihin. Jaoin lomakkeen viiteen eri osaan: taustatiedot, matkatiedot, ennen matkaa, matkan aikana, matkan jälkeen. Käytin lomakkeessa strukturoituja kysymyksiä sekä autettuja avoimia kysymyksiä. Osa kysymyksistä oli vastaajille pakollisia, sillä koin ne erityisen tärkeiksi tutkimuksen kannalta. Kysyin lomakkeessa muutamia asioita kahteen kertaan eri muodossa eli käytin kontrollikysymyksiä. Lomakkeessa oli kysymykset ”Mitkä asiat vaikuttivat matkakohteiden valintaan?” sekä ”Miksi valitsit juuri kyseiset kohteet?”. Toinen kysymyksistä oli lomakkeen alku- ja toinen loppupuolella. Testasin lomakettani etukäteen viidellä henkilöllä, jotka tarkistivat, että lomake oli heidän mielestään selkeä ja ettei siinä ollut kirjoitusvirheitä.

Toteutin tutkimukseni heinä-syyskuun välisenä aikana vuonna 2012. En valinnut ajankohtaa tietoisesti, vaan se valikoitui sattumanvaraisesti oman ajankäyttöni puitteissa. En usko, että toteutuksen ajankohdalla on tässä tapauksessa vaikutusta tuloksiin. Minulla oli valmiiksi tiedossa ystäviäni ja tuttaviani, joiden tiesin täyttävän kohderyhmäni kriteerit. Kopioin e-lomakkeeni osoiterivin ja lähetin sen vastaanottajalle saatteen kanssa joko sähköpostilla tai Facebookissa. Pyysin vastaanottajia myös lähettämään viestiä eteenpäin, mikäli he tuntevat toisia reppumatkailijia. Etsin itse myös uusia vastaanottajia Facebookista kavereideni kautta sekä kyselin ystäviltäni, josko he tietäisivät potentiaalisia vastaajia. Lähetin itse kutsun yhteensä 58 ihmiselle. Ilmoitin saateviestissäni, että vastausaikaa on kaksi viikkoa. Lähetin tämän jälkeen vielä muistutusviestin kaikille, joilta en ollut saanut vastausta saateviestiini. Kaikki saamani vastaukset tulivat 11.7–18.9.2012 välisenä aikana. Pidin lomaketta kuitenkin varmuuden vuoksi auki vastauksille usean kuukauden ajan, mutta lisää vastauksia ei enää tullut. Sain kaiken kaikkiaan vastauksia 37 kpl, vastausprosentti on näin ollen noin 64. Tavoitteenani oli saada vähintään 50 vastausta, mutta koska mukana oli myös kvalitatiivisia kysymyksiä,

niin 37 vastausta oli mielestäni riittävä. Olisin toivonut enemmän vastauksia, mutta en itse enää löytänyt uusia mahdollisia vastaajia. Mietin olisinko laittanut linkin yleisempään levitykseen esimerkiksi reppumatkailijoiden suosimiin Facebook-ryhmiin tai internetsivuille, mutta tällöin tutkimustulosten reliabiliteetti olisi kärsinyt ja olisi ollut mahdollista, että vastauksia olisi tullut enemmän kuin minulla olisi mahdollista käsitellä. Henkilöistä, joille lähetin kutsun, ainoastaan yksi vastasi viestiini, ettei aio vastata kyselyyn kiinnostuksen puutteen vuoksi. Muut vastaamattomat eivät reagoineet viesteihini ollenkaan.

6.5 Tutkimuksen reliabiliteetti ja validiteetti

Tutkimusprosessin aikana tulee kiinnittää huomiota tutkimuksen pysyvyyteen ja luotettavuuteen eli reliabiliteettiin ja validiteettiin. Reliabiliteetti tarkoittaa tulosten pysyvyyttä. Reliabiliteetti on sitä parempi, mitä vähemmän sattuma vaikuttaa tuloksiin. Validiteetti puolestaan tarkoittaa tulosten pätevyyttä. Sen avulla ilmaistaan, mitataanko tutkimuksessa sitä mitä pitääkin vai jotain muuta. (Lotti 1998, 32–33)

Tulosten luotettavuuteen ja laatuun vaikuttavat monet mahdolliset virheet eri työvaiheissa. Ensimmäinen virhe voi sattua jo tutkimusprosessin ensimmäisessä vaiheessa, ongelman asettelussa. Ongelma voidaan määritellä huolimattomasti tai väärin, ilmiötä selittävät ihan toiset asiat kuin itse ongelma tai tutkimuksessa ei mitatakaan sitä mitä pitäisi. Kohderyhmän ja otannan valinta vaikuttavat myös suuresti tutkimuksen luotettavuuteen. Tutkimusmenetelmä tulee valita sen mukaan, mikä on paras tapa kyseisen tutkimuksen kannalta. Lomake tulee laatia huolellisesti ja testata ennen lopullista käyttöä. (Lotti 1998, 33)

Olen pitänyt kirjaa siitä, keille olen lähettänyt kutsun osallistua tutkimukseeni. Voin siis olla melko varma, että vastaajat ovat vastanneet rehellisesti omana itsenään ja ovat oikeasti olleet reppumatkalla Kaakkois-Aasiassa. Minulla ei ole aihetta uskoa, että vastaajat olisivat tietoisesti valehdelleet vastauksissaan. En kuitenkaan voi väittää, ettei joukossa voisi olla keksittyjä tai epätodennukaisia vastauksia. Vastaaja ei ehkä jostain syystä ole halunnut vastata todenmukaisesti tai hän ei esimerkiksi kiireessä ole ehtinyt vastata kattavasti. Joidenkin vastaajien

kohdalla matkasta on kulunut aikaa useita vuosia, joten heidän muistikuvansa saattavat olla vääristyneitä.

Mielestäni olen onnistunut tutkimaan sitä mitä halusinkin tutkia. Tutkimukseni reliabiliteettia ja validiteettia olisi kuitenkin lisännyt vastausten suurempi lukumäärä. Vastaukset olivat kuitenkin jo nyt monilta osin melko yhteneväisiä, joten mielestäni joidenkin kysymyksiä kohdalla tuloksia voidaan yleistää kuvaamaan suomalaisten reppumatkailijoiden mielipidettä.

7 TUTKIMUSTULOKSET JA ANALYSOINTI

Tässä osiossa kerron tutkimukseni tuloksista. Kerron ensin, miten etenin tulosten analysoinnissa ja miten käsittelin kysymyslomakkeella keräämääni aineistoa. Kerron kvantitatiivisten kysymysten tulokset prosentteina ja olen käyttänyt aineiston käsittelyssä myös ristiinvertailua. Mielenkiintoisimmista tuloksista olen tehnyt taulukoita havainnollistamaan vastausten eroja. Kvalitatiivisten kysymysten vastaukset olen koonnut yhteen ja kerron sanallisesti merkittävimmät tulokset.

7.1 Tutkimustulosten analysointi

Aloitin tutkimustulosten läpikäymisen silmäilemällä ensin kaikki vastaukset kerralla läpi. Tämän jälkeen keskityin tutkimaan kaikkien vastaajien vastauksia kuhunkin kysymykseen erikseen. Seuraavaksi kävin läpi jokaisen vastaajan kaikki erilliset vastaukset. Kokosin kirjalliset vastaukset paperille lomakekohtaisesti ja poimin ylös yleisimmät ja mielenkiintoisimmat vastaukset. Numeraaliset vastaukset muutin ensin yhteneväiseen muotoon. Muutamia vastauksia jouduin poistamaan, sillä ne eivät antaneet yksiselitteistä vastausta. Esimerkiksi, jos vastaaja oli kirjoittanut matkaseurueensa kooksi 2-5 henkeä, täytyi tämä vastaus jättää huomiotta. Tilanteelta olisi välttytty, jos lomakkeessa olisi sallittu ainoastaan tasaluvut. En kuitenkaan tullut ajatelleeksi tätä aikaisemmin. Rasti ruutuun – tyyppiset vastaukset muutin numeraalisiksi. Käsittelin numeraaliset vastaukset SPSS -tilastointiohjelmalla. Ohjelma laski minulle prosentteja ja lukumääriä sekä ristiinvertasi tuloksia. Kun olin ottanut ylös tarvitsemäni prosentit ja vertailutaulukot, aloitin tulosten analysoinnin.

7.2 Vastaajien taustatiedot

Lomakkeen alussa vastaajat kertoivat sukupuolensa, ikänsä ja kotipaikkansa Suomessa matkan aikana. Kysyin vastaajilta myös, olivatko he matkan ajankohtana sinkkuja, seurustelusuhhteessa, avoliitossa vai avioliitossa ja olivatko he opiskelijoita, työelämässä vai työttöminä. Nämä olivat oleelliset taustatiedot, joita mielestäni tarvitsin tässä tutkimuksessa.

7.2.1 Sukupuoli, ikä ja asuinpaikka

Vastaajista noin 68 % oli naisia. Mielestäni ei voi kuitenkaan yleistää, että suomalaiset reppumatkailijat olisivat enimmäkseen naisia. Yksissään tieto sukupuolijakaumasta ei ole tutkimuksen kannalta merkittävä. Suurin osa vastaajista asui Suomessa matkan ajankohtana yli 100.000 asukkaan paikkakunnalla, eniten vastauksissa toistuivat pääkaupunkiseutu ja Oulu. Myös pieniltä paikkakunnilta, kuten Raahella ja Laihia, oli yksittäisiä vastaajia.

Suurin osa vastaajista, 22 henkilöä, oli matkan aikana 21–25-vuotiaita. 20-vuotiaita tai sitä nuorempia oli 8 vastaajaa ja yli 25-vuotiaita oli ainoastaan 3. Reppumatkailu on yleensä nuorten suosima matkailumuoto, joten tulos ei yllättänyt minua. Kaikki yli 25-vuotiaat olivat matkalla 4 viikkoa tai alle. 20-vuotiaista ja nuoremmista taas kaikki oli matkalla yli 5 viikkoa, suurin osa 5-14 viikkoa. 21–25 vuotiaista suurin osa oli matkalla alle 9 viikkoa.

7.2.2 Matkanhetkinen ammatti

43 % vastaajista oli matka-ajankohtana työelämässä, 35 % opiskeli ja 22 % oli työttömänä. Tämä tulos on mielestäni hieman yllättävä, sillä odotin enemmistön matkustaneen ollessaan opiskelija. Matkustaminen kuitenkin vaatii rahaa, joten se selittää työssäkäyvien suuren osuuden. Työssäkäyvillä on rahallisesti paremmat valmiudet matkustaa vaikkakin aikaa taas ei yleensä ole niin vapaasti käytettävissä. Eläkeläisiä ei ollut vastaajien joukossa yhtäkään, mikä oli mielestäni odotettavissa kyselyn kohderyhmän huomioiden.

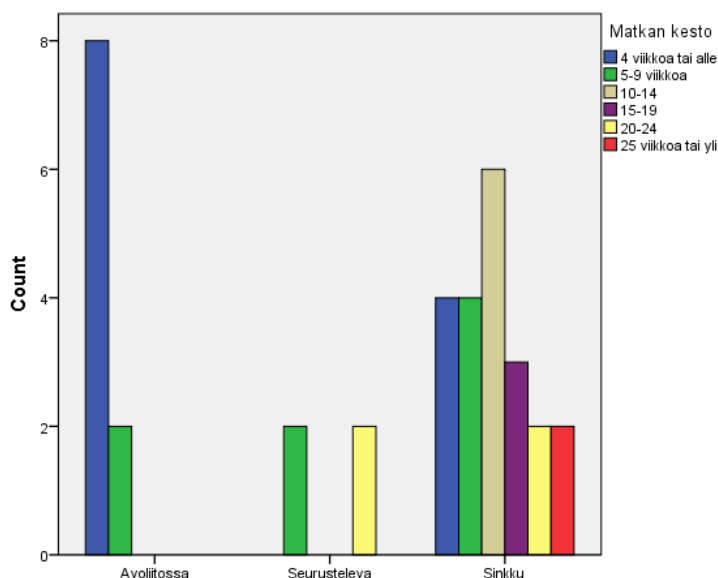
Jopa 58 % opiskelijoista matkusti 4 viikkoa tai alle ja kaikki alle 10 viikkoa. Työssäkäyvien kohdalla matkan kesto jakautui melko tasaisesti kaikille ryhmille alle 20 viikkoon asti. Työttömistä suurin osa oli matkalla yli 15 viikkoa, mikä on mielestäni loogista. Työttömillä ei ole kotimaassa velvoitteita ainakaan työnpuolesta, jotka rajoittaisivat matkan kestoa. Nuoret saattavatkin olla paiskia töitä ja kerätä rahaa ja sitten irtisanoutua ja lähteä matkalle säästämillään rahoilla. Mielestäni on yllättävää huomata, että vastaajat jotka ovat kertoneet olleensa matkan aikana työelämässä, ovat kuitenkin olleet reissussa jopa 11–17 viikkoa. Tämä on

mielestäni outoa, sillä yleensä työelämässä ei varsinkaan nuorilla ole mahdollisuutta pitää pitkiä lomia. Mietinkin, että vastaajat ovat saattaneet mielestään olla työelämässä, mutta tehneet keikkatöitä tai pätätöitä ja pitäneet välissä omaa lomaa matkustukseen. Asian tarkempi tutkiminen olisi vaatinut tarkentavia lisäksymyksiä.

7.2.3 Siviilisäätty

Suurin osa vastaajista, 59 %, oli sinkkuja matkan aikana. Avoliitossa vastaajista oli noin 30 % ja seurustelevia 11 %. Kukaan vastaajista ei ollut matkan aikana avioliitossa. Vastauksia voi mielestäni perustella vastaajien nuorella iällä, jolloin he eivät ole vielä vakiintuneet parisuhteeseen. Mutta mielestäni tuloksista voi myös päätellä, että sinkut lähtevät matkalle muita helpommin. Sinkut ovat vapaita lähtemään matkalle ja lähtevätkin helpommin, kun kotona ei ole kumppani odottamassa ja ikävöimässä. Tätä väitettä tukee myös tekemäni ristiinvertailu (taulukko 1), josta voi nähdä että lähes kaikki vastaajat, jotka ovat olleet matkalla yli 10 viikkoa, ovat olleet sinkkuja.

Taulukko 1. Siviilisäätty ja matkan kesto

Vastaajista suurempi osa oli avoliitossa kuin seurustelusuhhteessa. Tämän selittäisin sillä, että avoliitto on vakaampi ja sitovampi suhde, jolloin voi luottaa, että suhde kestää reppumatkailun haasteet joko yhteisellä matkalla tai erossa olemisen mikäli vain toinen matkustaa. Seurustelusuhde on usein epävarmempi eikä silloin haluta olla erossa eikä ehkä lähdetä yhdessäkään pitkälle reppureissulle. Naisten ja miesten välillä ei ollut havaittavissa huomattavia eroja siviilisäädyn suhteen.

7.3 Matkan taustatiedot

Kyselylomakkeen toisessa osiossa oli matkaan liittyviä taustatietokysymyksiä. Vastaajat kertoivat koska ja kauan he olivat matkalla, minkäkokoinen matkaseurue oli, miksi he valitsivat matkailumuodokseen reppumatkailun ja miksi he lähtivät nimenomaan Kaakkois-Aasiaan.

7.3.1 Ajankohta, kesto ja matkaseurueen koko

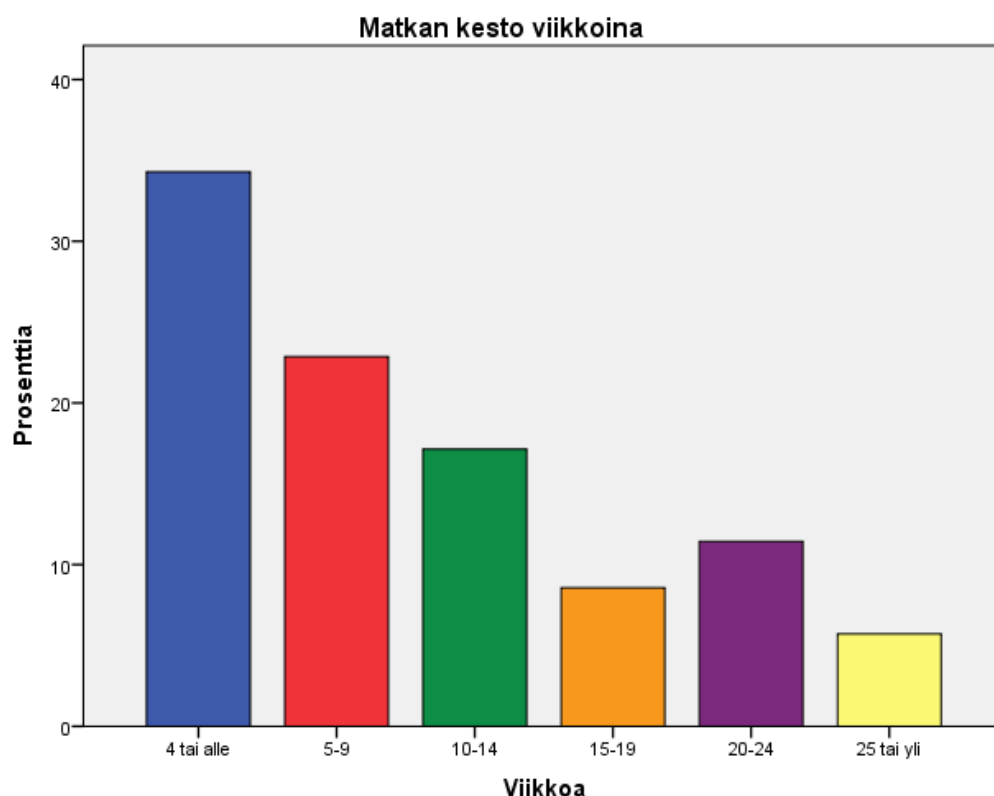
Suurin osa, 39 %, vastaajista oli ollut matkalla vuonna 2011. Seuraavaksi eniten vastauksia sai vuosi 2012 ja kolmanneksi vuosi 2010. Vain yhteensä 4 vastaajaa oli ollut matkalla vuonna 2009 tai aikaisemmin. Uskoisin, että Kaakkois-Aasiaan suuntautuvat reppumatkat ovat yleistyneet viime vuosina, mutta saamani tulokset voivat myös johtua vastaajien kohderyhmästä.

Suosituimmat vuodenaajat Kaakkois-Aasian reppumatkustukseen olivat kevät (51 %) ja talvi (49 %) Vähiten vastaajat olivat matkustaneet syksyllä. Nämä tulokset selittää Suomen ilmasto. Kesä on monen mielestä parasta aikaa Suomessa, jolloin ei ole tarvetta lähteä hakemaan lämpöä ja aurinkoa muualta. Syksyllä ihmisillä on vielä energiavarastot täynnä, mutta syksyn pimetessä ja talven lähestyessä suomalainen kaipaa etelänlämpöön. Toinen syy tähän voi myös olla se, että Kaakkois-Aasiassa on parempi matkustuskausi talviaikaan, jolloin sää suosii auringonpalvojaa. Verrattaessa tuloksia matkan hetkiseen ammattiin käy ilmi, että opiskelijat ovat matkustaneet eniten keväällä, työssäkäyvät talvella ja työttömät talvella ja keväällä.

Lomakkeessa vastaajat kertoivat, kuinka monta viikkoa he olivat matkalla (Taulukko 2). Ryhmittelin vastaukset jälkikäteen kuuteen eri ryhmään, jotta tuloksia

olisi helpompi käsitellä. Ryhmät ovat 4 viikkoa tai alle, 5–9 viikkoa, 10–14 viikkoa, 15–19 viikkoa, 20–24 viikkoa ja 25 viikkoa tai yli. Suurin osa, 34 %, vastaajista oli matkalla 4 viikkoa tai alle.

Taulukko 2. Matkan kesto

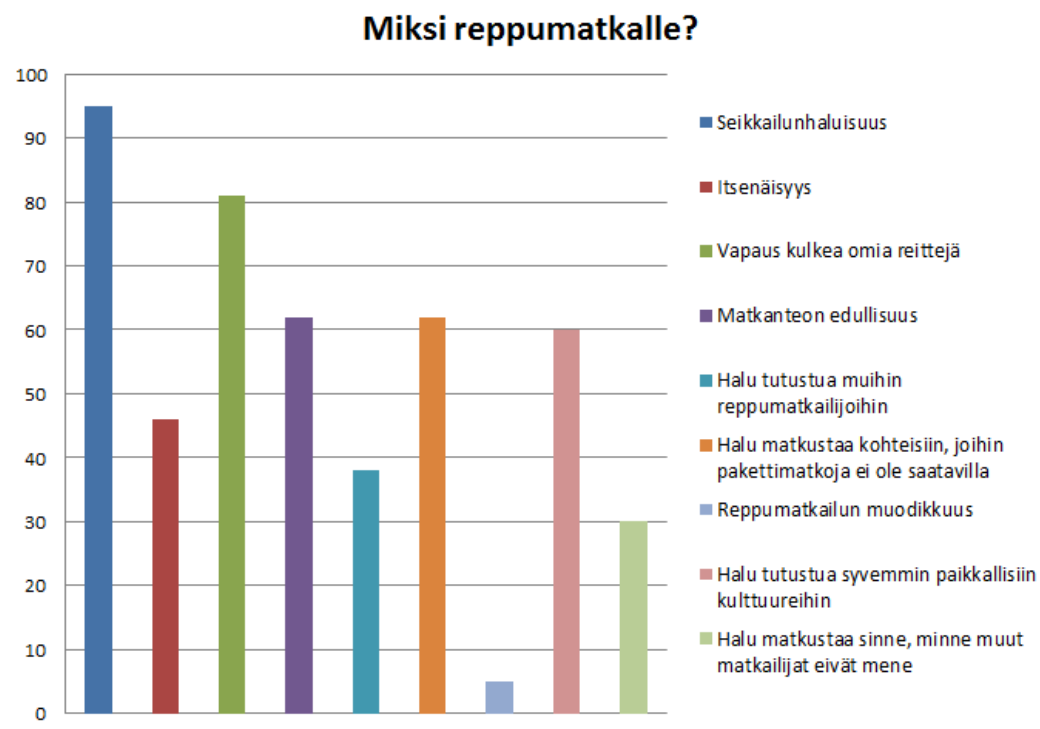

Suurin osa vastaajista oli ollut matkalla kaksin. Seuraavaksi yleisimpiä olivat kolmen ja neljän hengen matkaseurueet. Yhteensä neljä vastaajaa oli matkustanut jopa 10 -15 hengen ryhmässä ja yksi oli matkustanut itsekseen. Naisista suurin osa, jopa 46 % oli ollut matkassa kaksin. Miehillä suurimmat prosentit jakautuivat 2 ja 3 hengen matkaseurueiden kesken.

7.3.2 Syyt lähteä reppumatkalle Kaakkois-Aasiaan

Kysyin vastaajilta mitkä asiat vaikuttivat heidän haluunsa lähteä reppumatkalle. Suosituimmat vastaukset olivat seikkailunhaluisuus, vapaus kulkea omia reittejä, matkanteon edullisuus, halu tutustua syvemmin paikallisiin kulttuureihin sekä halu matkustaa kohteisiin, joihin pakettimatkoja ei ole saatavilla (Taulukko 3).

Taulukko 3. Syyt lähteä reppumatkalle

Vertasin näitä tuloksia prosentuaalisesti vastaajien sukupuoleen ja haluan nostaa esille huomattavimmat erot. Matkanteon edullisuus oli syynä 72 %:lla naisista, mutta vain 42 %:lla miehistä. Halu tutustua muihin reppumatkailijoihin oli 44 %:lla naisista, miehistä näin vastasi vain 25 %. Miehistä 75 %:ia kiinnosti tutustua syvemmin paikallisiin kulttuureihin, mutta naisista vain 52 % sanoi samaa.

Vertasin tuloksia myös vastaajien asuinpaikkaan. Suurin osa itsenäisyyttä hakevista asui Suomessa yli 50.000 asukkaan kaupungissa. Vapaus kulkea omia reittejä kiehtoi sitä useampaa, mitä pienemmältä paikkakunnalta vastaaja oli kotoisin. Isoimmilta paikkakunnilta kotoisin olevista tähän vastasi myöntävästi 78 %, keskikokoisilta 84 % ja kaikkein pienimmiltä paikkakunnilta kotoisin olevista 100 %. Matkanteon edullisuus – kohta tuotti taas päinvastaisen tuloksen, mitä suuremmalta paikkakunnalta vastaaja oli kotoisin, sitä tärkeämpi tämä kriteeri oli. Halu tutustua syvemmin paikallisiin kulttuureihin oli pienin alle 50.000 asukkaan paikkakunnilta kotoisin olevilla.

Halusin vastaajien tarkentavan vielä, miksi he lähtivät reppumatkalle nimenomaan Kaakkois-Aasiaan. Jopa 92 % vastaajista nimesi yhdeksi syyksi edullisen hintatason. Myös paikalliset kulttuurit, rannat, ilmasto sekä reppumatkailun helppous kohdemaissa vaikuttivat yli 50 % vastaajan päätökseen lähteä matkalle. Samaan yltivät melkein myös ruokakulttuuri sekä aktiviteettimahdollisuudet.

Taulukko 4. Syyt lähteä Kaakkois-Aasiaan

Tarkastelin näitä vastauksia myös vastaajien sukupuoleen ja ikään verraten. Paikalliset kulttuurit kiinnostivat jopa 84 % miehistä, mutta naisista vain 52 %. Olisin odottanut tämän olevan toisinpäin. Ilmasto oli syynä 80 % naisista, mutta miehillä 58 %. Ruokakulttuuri kiinnosti hieman enemmän miehiä. Aktiviteettien kohdalla tulos oli mielestäni yllättävin. Naisista 52 % vastasi aktiviteettimahdollisuuksien olleen yksi syy matkustukseen, mutta samaa sanoi vain 25 % miehistä. Miehiä pidetään stereotyyppisesti kiinnostuneempina extremelajeista ja erikoisemmista aktiviteeteista, kuten surffausta ja koskenlasku, joten tulos oli mielestäni yllättävä. Tässäkin on kuitenkin otettava huomioon otannan pieni koko, joten yleistystä ei voi tehdä. Tarkastellessani iän vaikutusta vastauksiin, ei ikäryhmien välillä ollut kovin huomattavia eroja. Ja jälleen ikäryhmien epätasaisuuden takia, ei yleistystä voi tehdä. Haluan kuitenkin mainita, että ostosmahdollisuudet, ilmasto sekä aktiviteettimahdollisuudet kiinnostivat ainoastaan alle 25-vuotiaita matkajia. Vaik-

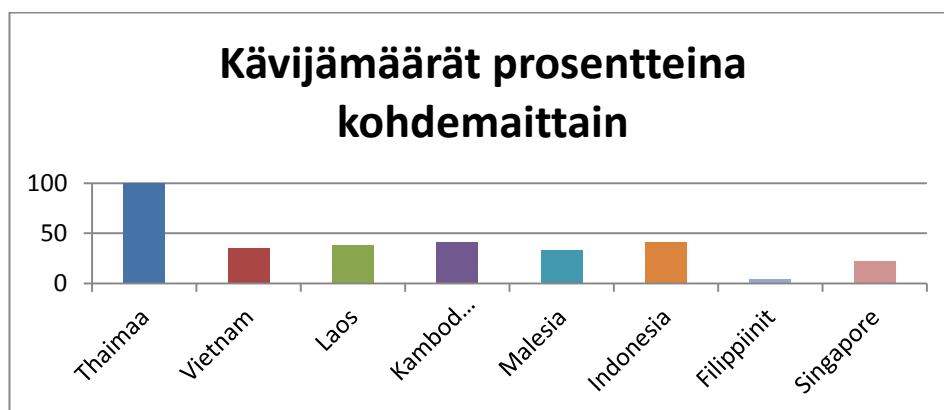
kakaan tulos ei ole yleistettävissä, koska yli 25-vuotiaita vastaajia oli ainoastaan kolme.

7.4 Kohdemaiden ja kaupunkien valinta

Kysyin vastaajilta, mitkä asiat matkakohteissa vaikuttivat niiden valintaan. Kaverien suosituksset, sää ja ilmasto, nähtävyydet sekä kohteiden sijainti kartalla olivat kaikkein yleisimmät vastaukset. Myös kulttuuri, luonto, elintaso, hintataso, historia, turvallisuus sekä monia muita kriteerejä mainittiin. Kukaan vastaajista ei maininnut juhlimista tai hauskanpitoa, mikä oli mielestäni yllättävää kun ottaa huomioon reppureissaajien maineen sekä nuoren iän. Mielestäni on hienoa, että muut asiat ovat vastaajille tärkeämpiä kohteen valinnassa tai ainakin tulevat ensimmäisenä mieleen.

Kysyessäni miksi vastaajat olivat valinneet juuri ne tietyt matkakohteet, kolme asiaa nousi ylitse muiden: suosittelut, kulkuyhteydet sekä kuulopuheet. Monella kohteiden valintaan oli vaikuttanut kavereilta kuullut aiemmat kokemukset sekä muilta reppumatkaajilta tai paikallisilta saadut vinkit. Osan kohdalla valintaan olivat vaikuttaneet opaskirjat, internetistä saadut tiedot, tv-ohjelmat ja mainokset. Muutama vastaaja oli arponut kohteet kartalta tai päättänyt kohteisiin sen kummemmin suunnittelematta. Ajankäytön rajallisuus oli muutamalla vastaajalla ollut ratkaiseva tekijä, aika ei riittänyt kaikkiin haluttuihin kohteisiin. Myös kohteen harrastus- ja ostosmahdollisuudet, nähtävyydet sekä ystävän tapaaminen kohteessa mainittiin.

Taulukko 5. Kohdemaiden kävijämäärät

Thaimaa

100 % vastaajista oli käynyt matkallaan Thaimaassa. Osasyynä tähän on se, että monet lentävät Bangkokiin ja jatkavat siitä muualle Kaakkois-Aasiaan. Mutta lähes kaikki vastaajat olivat myös viettäneet aikaa Thaimaassa. Thaimaasta mainittiin yhteensä 28 kohdetta, joista suosituin oli ehdottomasti maan pääkaupunki Bangkok, jossa oli käynyt lähes kaikki vastaajat. Muita suosittuja kohteita olivat Krabi, Koh Samui, Koh Tao, Koh Phi Phi ja Phuket. Bangkokia lukuun ottamatta kaikki suosituimmat kohteet ovat rantakohteita. Monet vastaajat olivat nimenomaan halunneet matkata Thaimaan saarille ja rantakohteisiin. Saarien valintaan vaikuttivat muun muassa hyvät lauttayhteydet niiden välillä.

Thaimaa on suomalaisten keskuudessa erittäin tunnettu ja suosittu matkakohde. Eräs vastaaja kertoo, että Thaimaahan oli pakko päästä, kun kerran Aasiaan asti matkustaa. Thaimaassa moni on halunnut yhdistää Bangkokin suurkaupungin ostos- ja nähtävyystarjonnan sekä rantalomailun jossain Thaimaan lukuisista rantakohteista. Koh Phangnin saarella järjestetään kuukausittain täyden kuun juhlat eli ”Full Moon Party”. Tapahtuma on erittäin suosittu nuorten reppureissaajien keskuudessa, mutta ainoastaan yksi vastaaja kertoi käyneensä siellä. Mielestäni tieto oli todella yllättävä. Syinä tähän saattaisi olla, että osa matkkaajista on käynyt siellä jo aiemmilla reissuillaan, osa ei ehkä halunnut sinne tapahtuman railakkaan maiheen ja väenpaljouden vuoksi ja osa ei ehkä vain ollut siellä suunnalla.

Vietnam

35 % vastaajista oli käynyt Vietnamissa. Miesten ja naisten vastauksissa ei ollut eroja. Nuorimmista matkustajista kukaan ei ollut käynyt Vietnamissa, mutta 21–25-vuotiaista siellä oli käynyt jopa puolet. Suosituimmat kohteet olivat maan suurimmat kaupungit Saigon ja Hanoi. Yhteensä eri kohteita mainittiin 11 kappaletta, joista suurin osa sijaitsee maan rannikolla. Monet yhdistivät Vietnamissa tutustumisen suurkaupunkiin sekä rantalomailun.

Laos

Laosissa oli käynyt noin 38 % vastaajista. Prosentuaalisesti miehiä oli käynyt Laosissa enemmän kuin naisia. Tämä voisi mielestäni siitä, että kohde ei ole niin tunnettu suomalaisten keskuudessa ja ehkä tytöt pitävät sitä alkeellisempänä ja pelottavampana. Sinne ei ehkä ole niin helppo matkustaa kuin esimerkiksi Thaimaahan. Kaikki Laosissa käyneet olivat alle 25-vuotiaita, mikä voisi kuvastaa Laosin houkuttelevan erityisesti nuoria matkailijoita. Tätä vanhempia vastaajia oli kuitenkin yhteensä vain 3, joten johtopäätöksiä ei mielestäni voi vetää.

Eri kohteita Laosissa mainittiin yhteensä 9 kpl. Selvästi suosituimmat kohteet olivat Vang Vieng, Vientiane sekä Luang Prabang. Eräs vastaaja oli matkannut Vang Viengiin nimenomaan juhlimaan ja tekemään hieman töitä. Muut vastaajat eivät maininneet erityistä valitsemistaan kohteista Laosissa.

Kambodža

Noin 41 % vastaajista oli käynyt matkallaan Kambodžassa. Eri kohteita mainittiin vain 7, joista ehdottomasti suosituimmat olivat maan pääkaupunki Phnom Penh sekä Siem Riep, jossa sijaitsee maan tunnetuin nähtävyys Angor Watin temppelealue. Kambodžankin kohdalla miehet (58 %) olivat prosentuaalisesti matkustaneet sinne enemmän kuin naiset (32 %). Mielestäni syyt voivat olla samat kuin Laosinkin kohdalla. Suurin osa Laosissa käyneistä oli matkansa hetkellä 21–25-vuotiaita.

Malesia

Noin 33 % vastaajista matkusti Malesiaan. Malesian kohdalla naiset olivat hieman suurempi enemmistö. Kaikki Malesiassa käyneet olivat alle 25-vuotiaita. Vastaajat mainitsivat yhteensä 11 eri kohdetta, joista ehdottomasti suosituin oli pääkaupunki Kuala Lumpur, jossa kaikki olivat käyneet. Yksi vastaaja valitsi Kuala Lumpurin kohteekseen, kun sinne pääsi kätevästi bussilla Singaporesta. Kuala Lumpur oli valittu myös kuuluisien nähtävyyksien vuoksi.

Indonesia

Noin 41 % vastaajista kävi Indonesiassa. Naisista jopa 48 % vastasi käyneensä Indonesiassa, mutta miehistä vain 25 %. Myös Indonesian kohdalla kaikki siellä käyneet olivat alle 25-vuotiaita. Indonesia, etenkin Bali, on suomalaisten nuorten keskuudessa tunnettu ja suosittu matkakohde. Monet olivat kuulleet kavereiltaan kohteesta hyvää ja halusivat itsekin päästä sinne. Balille matkustettiin myös rantalomailun ja surffaamismahdollisuuksien vuoksi. Indonesian kohdalla vastaajat mainitsivat yhteensä 26 matkakohdetta, joista suosituimmat olivat Kuta, Denpasar sekä Ubud. Nämä kaikki sijaitsevat Balin saarella melko lähellä toisiaan. Eräs vastaaja mainitsee liikkuneensa Balilla sen mukaan minne muut reppureissaajat olivat menossa ja mitä hän oli aiemmin kohteista lukenut.

Filippiinit

Vain 2 vastaajaa, nainen ja mies, oli käynyt Filippiineillä. Tämän uskoisin johtuvan maan sijainnista. Filippiinit on saarivaltio, joka sijaitsee kauempana manta-reesta. Kulkuyhteydet eivät ole niin nopeat, helpot ja edulliset kuin muihin Kaakkois-Aasian matkakohteisiin. Vastaajat kertoivat käyneensä yhteensä 8 matkakohdeessa, mistä voi päätellä, että maata haluaa kierrellä enemmänkin, jos sinne asti lähtee.

Filippiinit mainitaan tulevaisuuden toivematkakohteenakin ainoastaan kerran. Voisin kuvitella, että Filippiinit ovat suomalaisille tuntemattomampi kohde ja sen ehkä ajatellaan olevan saavuttamattomammassa kuin muiden Kaakkois-Aasian kohteiden.

Singapore

Vain 22 % vastaajista matkusti Singaporeen, mikä on mielestäni yllättävä tulos. Singaporen sijainti on hyvä Malesian ja Indonesia vierellä ja sinne lennetään suoraan Helsingistä. Yksi vastaaja mainitseekin matkustaneensa Singaporeen nimenomaan hyvän ja edullisen lentoyhteyden vuoksi. Yksi taas kertoo halunneensa nähdä Singaporen sen puhtauden ja nähtävyyksien vuoksi. Singaporen ostosmahdollisuuksien, nähtävyyksien ja tunnettavuuden vuoksi olisin odottanut useampien

vastaajien siellä käyneen. Ehkä kuitenkin pidempi etäisyys Thaimaasta sekä muihin Kaakkois-Aasian maihin verrattaessa korkeampi hintataso pelottivat matkailijat muualle. Sukupuolien välillä oli Singaporen kohdalla suuri ero. Naisista 28 % oli matkustanut Singaporeen, mutta miehistä ainoastaan 8 %. Singaporessa kävijöistä suurin osa oli matkansa hetkellä 21–25-vuotiaita.

Myanmar ja Brunei

Myanmarissa ja Bruneissa ei ollut käynyt kukaan vastaajista. Tähän luulen olevan syynä, että turismi on maissa vähäisempää eivätkä kohteet ole tuttuja suomalaisille. Brunei sijaitsee syrjässä muihin Kaakkois-Aasian maihin verrattuna, joten huonompi saavutettavuus voi myös olla syynä sen väliin jättämiseen. Myanmarilla on hyvä sijainti Thaimaan länsipuolella, mutta maan epävakaudet ja maine varmasti vaikuttavat siihen, ettei kukaan vastaajista sinne matkustanut. Näitä maita ei myöskään mainita tulevaisuuden haluttuina matkakohteina eikä kukaan kerro käyneensä niissä aikaisemmin.

7.5 Motivaatiotekijät ja matkan suunnittelu

Moni vastaaja kertoo idean matkalle lähtöön tulleen kavereilta, jotka pyysivät mukaan matkalle. Osa vastaajista oli päättänyt yhdessä ystävien kanssa lähdöstä. Monella matka oli ollut jo pitkään haaveena ja sopivan tilaisuuden tullen matkaan oli lähdettävä. Olin aikaisemmin miettinyt, kuinka paljon TV-ohjelma Madventures on vaikuttanut suomalaisten reppumatkailuun intoon. Mutta vain kaksi vastaaja mainitsivat saaneensa idean Madventuresista. Uskon, että muidenkin kohdalla ohjelmalla on voinut olla vaikutusta, mutta he eivät ehkä pidä sitä ratkaisevana tekijänä tai eivät itse tiedosta sen vaikutusta.

Suurin osa vastaajista suunnitteli matkaansa etukäteen. Eniten suunniteltiin matkan kestoa, budjettia ja matkakohteita. Ennen matkaa vastaajat olivat hakeneet tietoa eniten internetistä, opaskirjoista sekä kysyneet vinkkejä kavereiltaan. Tiedonhaussa suosituimpia aihealueita olivat kohdemaiden kaupungit ja kylät, majoituspaikat sekä muiden reppumatkailijoiden kokemukset. Sukupuolien välillä ei ollut eroa matkan suunnittelemisessa eikä tiedonhaussa.

7.6 Tiedonhaku matkan aikana ja suunnitelmien toteutuminen

Lähes 76 % vastaajista kertoi ennen matkaa tehtyjen suunnitelmien toteutuneen. Osa oli päässyt toteuttamaan kaikki suunnitelmansa ja ehtinyt kokea ja nähdä enemmänkin kuin oli suunniteltu. Kaikkien suunnitelmat eivät kuitenkaan kokonaan toteutuneet ja näistä yleisimmät muuttuneet asiat olivat kohteet sekä matkareitti. Osa vastaajista ei ollut ehtinyt kaikkiin suunnittelemiinsa kohteisiin, koska oli halunnut viettää pidemmän ajan toisessa kohteessa. Monet vastasivat matkalla tapaamiensa ihmisten vaikuttaneen reittimuutoksiin. Kivojen ihmisten kanssa halusi jatkaa matkaa yhdessä jonnekin mihin ei ollut suunnitellut matkustavansa. Tai vastaaja oli kuullut muilta matkaajilta tai paikallisilta ihmisiltä kiinnostavasta paikasta, jonne sitten itsekin halusi mennä. Osa vastaajista mainitsi myös säään vaikuttaneen matkareittiin. Eräs vastaajista ei ollut päässyt haluamaansa kohteeseen poikkeuksellisen huonon sään takia ja joutui muuttamaan suunnitelmaansa. Yksi taas vastasi saaneensa paikanpäällä lisätietoa ja nähneensä todellisen tilanteen, joka sai mielen ja matkareitin muuttumaan useastikin. Eräs vastaajista oli alun perin suunnitellut lähtevänsä vain yhden kaverinsa kanssa reissuun ja suunnitellut matkan sen mukaan. Yhtäkkiä matkaseurue kuitenkin kasvoi ja suunnitelmat menivät pieleen.

Suurin osa vastaajista koki, että etukäteen haetuista tiedoista oli hyötyä matkan aikana. Lähes kaikki kuitenkin totesivat tietojen vanhentuvan nopeasti ja välillä omat odotukset alittuivat ja välillä ylittyivät. Vastaajat olivat hyötynneet esimerkiksi majoitusten, reittien, nähtävyyksien ja kulkuvälineiden suhteen hankituista tiedoista. Eräs vastaaja totesi säästäneensä paljon aikaa, kun tiedot oli hankittu etukäteen. Monet kuitenkin totesivat, että tietoja piti tarkentaa paikanpäällä. Mielestäni matkailijan on hyvä valmistautua matkaan ja hakea kohdemaista yleistä tietoa kulttuurin, tapojen ja käytännön asioiden suhteen. Ja vaikka kuinka paljon hankkisi tietoa, niin silti matkalla yllättyy, välillä positiivisesti ja välillä negatiivisesti. Niin kuin eräs vastaaja kirjoitti: ”Kulttuurishokki tuli silti kaikella tapaa”.

7.7 Yöpyminen

Suurin osa vastaajista yöpyi matkallaan bungaloweissa, hostelleissa, hotelleissa ja majataloissa. Muissa majapaikoissa yöpyi vain muutama vastaaja. Vertasin majapaikkojen vastausprosentteja vastaajien sukupuoleen. Huomattavimmat erot olivat, että kaikki tuttavan luona yöpyneet olivat naisia, majataloissa yöpyivät enemmän miehet ja hostelleissa naiset. Muiden yöpaikkojen kohdalla sukupuoli-jakaumassa ei ollut suuria eroja. Vertasin tuloksia myös vastaajien ikään sekä aiempaan reppumatkailuhistoriaan, mutta huomattavia eroja ei ollut nähtävissä kummassakaan ristiinvertailussa.

7.8 Tunnelmat matkan jälkeen

46 % vastaajista oli ollut reppumatkalla aikaisemminkin ja lähes kaikki vastaajat sanovat lähtevänsä erittäin mielellään uudestaan samantyyppiselle matkalle. Tästä voi päätellä, että reppumatkailu on mukaansatempaavaa ja matkustamisen halu kasvaa entisestään. Matkalle on aina pakko päästä uudestaan.

Noin kolmasosa vastaajista kertoo uusien ihmisten tapaamisen olleen yksi matkan parhaimmista asioista. Lähes yhtä moni mainitsee parasta olleen uudet kokemukset sekä kulttuurit: ”Uusien kulttuurien ja ihmisten näkeminen oli todella hienoa ja opettavaista”. Matkan parhaimpina asioina pidettiin myös ruokaa, lämpöä, aurinkoa, vapautta ja matkaseuraa. Muutamat mainitsivat itsenäistyneensä ja oppineensa arvostamaan kotimaassa pieniä asioita. Mielestäni erityisen hienoja vastauksia olivat: ”Parhainta oli saada rohkeus tehdä uusia matkoja ympäri maapalloa” ja ”Parasta oli omasta elämästä irtautuminen sekä uuden perspektiivin saaminen omaan elämään”.

7.9 Tulevaisuus

Suurin osa vastaajista lähtisi ehdottomasti uudestaan reppumatkalle. Perustelut puhuvat puolestaan: ”Vapauden fiilistä ei voita mikään”, ”Lähteminen oli paras päätös, minkä olen elämässäni tehnyt”, ”Reppureissailu on matka, jossa jokaisessa kulmassa odottaa uusi käänne. Pakettimatkat on tehty ihmisille, ketkä eivät tahdo toteuttaa itseään.” Eräs vastaaja kirjoittaa, että hän haluaa nimenomaan reppureis-

sata, koska silloin tutustuu helpoiten uusiin ihmisiin. Moni kertoo reppumatkailun edullisuuden, helppouden ja vapauden tunteen olevan syitä lähteä reppureissuun uudestaan. Moni vastaajista kertoo jo olleensa uudestaan matkalla ja monella on uusi reissu varattuna. Ainoastaan yksi vastaaja sanoo, ettei lähtisi uudestaan samantyyppiselle reppumatkalle. Hän ei perustele vastaustaan. Muutama epäröi ja lähtisi reppumatkalle ehkä pienemmällä porukalla, varautuisi paremmin matkan raskauteen tai haluaisi viipyä pitempään yhdessä paikassa.

Vastaajat haaveilevat matkustavansa tulevaisuudessa reppumatkailemaan lukuisiin eri maihin. Vastauksissa on paljon hajontaa, mutta neljä kohdetta nousee selvästi suosituimmiksi: Aasia, Etelä-Amerikka, Australia sekä Eurooppa. Aasia on tulevaisuuden kohteista selvästi suosituin. Monet haluavat tutustua Aasian eri kohteisiin, mutta osa haluaa matkustaa uudelleen jo vierailemiinsa kohteisiin. Koen, että Aasia mielletään edullisena, helppona ja turvallisena reppumatkailukohteena ja siksi moni ehkä haluaa lähteä mieluummin sinne uudestaan, kuin esimerkiksi Afrikkaan tai Amerikkaan.

Jopa 81 % vastaajista kertoo aikovansa tulevaisuudessa matkustaa uudestaan Kaakkois-Aasiaan. Heistä kolmasosa perustelee vastauksensa sillä, että heiltä jäi vielä paljon näkemättä aikaisemmalla matkallaan. Muutama vastaa matkustavansa Kaakkois-Aasiaan siellä olevien ystäviensä vuoksi, toiset taas auringon ja edullisen hintatason. Myös kulttuuri ja maisemat sekä aikaisemmasta matkasta jääneet positiiviset kokemukset ovat matkustusmotiveina. Yksi perusteluista on erityinen: ”Sydän jäi sinne”. Osalla vastaajista oli jo uusi reissu varattuna Kaakkois-Aasiaan. Kukaan vastaajista ei vastannut, ettei aikosi matkustaa Kaakkois-Aasiaan uudestaan. Tästä voi päätellä, että Kaakkois-Aasia on tehnyt matkajiin erittäin hyvän vaikutuksen. Alueella on niin paljon erilaista nähtävää ja koettavaa, eikä yhdellä matkalla ehdi nähdä kaikkea. Moni jää janoamaan lisää.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Thaimaa on ollut suomalaisten keskuudessa Kaakkois-Aasian suosituin matkakohde jo pitkään ja tutkimustulosten perusteella se on suosittu kohde myös nuorten reppumatkailijoiden keskuudessa. Ervastian (2002) mukaan suomalaiset matkustavat usein auringon, lämpimän ilmaston ja hiekkarantojen houkuttelemina. Nämä samat asiat käyvät ilmi myös tutkimukseni tuloksista. Suurin osa vastaajista kertoi rantojen ja ilmaston vaikuttaneen päätökseen lähteä Kaakkois-Aasiaan. Teoria ja tutkimustulokset tukevat hyvin toisiaan. Monet mainitsivat auringon ja lämmön olleen matkan parhaimpia asioita.

Käytin työni teoriaosassa lähteenä useita Tuomas Milonoffin ja Riku Rantalan matkailuteoksia. Tuloksista voi huomata, että Milonoff ja Rantala todella tuntevat suomalaiset reppumatkailijat. Vertaamalla tutkimustuloksia teoriaan reppumatkailijoiden kuluttajakäyttäytymisestä, on samankaltaisuuksia valtavasti. Monet reppureissaajat kulkevat samoja reittejä ja vaikka tutkimukseni otanta oli pieni, vastaajien kohdalla toistui pitkälti samat kohteet. Monet valitsivat matkakohteensa ystäviensä ja matkalla tapaamiensa ihmisten suositusten mukaan. Tämä tukee ajatustani siitä, että reppumatkaajat kulkevat samoja reittejä toistensa jalanjäljissä. Moni oli suunnitellut reittiään ainakin jonkin verran etukäteen, mutta osa matkusti sattumanvaraisesti ilman tiettyä päämäärää. Teorian ja tutkimustulosten välillä on selvä yhteys myös matkaseurueen kokoa tarkastellessa. Milonoff ja Rantala (2007) kirjoittivat esimerkiksi suuren ryhmän huonoista puolista. Muutama vastaaja oli matkustanut suuressa ryhmässä ja kokenut sen ongelmalliseksi. Matkakohteet oli jouduttu valitsemaan ryhmän toiveiden mukaan ja omat toiveet ja suunnitelmat eivät olleet toteutuneet. He totesivat, että matka sujuu paremmin pienemmällä porukalla eivätkä enää tulevaisuudessa halua matkustaa ryhmässä.

Reppumatkailijoita on monen tyyppisiä ja ilman syvempää tutkimusta on mahdollonta määritellä, millainen reppumatkailija matkailijatyypiltään on. Jos tämän tutkimuksen pohjalta vertaisin vastaajia eri matkailijatyypologioihin, niin Smithin jaon mukaan suurin osa olisi mielestäni omaa tietä kulkevia turisteja ja löytöretkeilijöitä, jotka omaksuvat kohteen kulttuurin ja elävät sen mukaan. Plogin psykograa-

fisen jaon mukaan suurin osa vastaajista olisi mielestäni allosentrikoita. Monet kertoivat, että olivat tavanneet matkansa aikana paljon uusia ihmisiä, mikä viittaa allosentrikon avoimuuteen ja ulospäin suuntautuneisuuteen. Eräs vastaaja kertoi nimenomaan haluavansa reppumatkailla, koska siten tutustuu helpoiten uusiin ihmisiin. Allosentrikot ovat itsenäisiä matkajia ja nauttivat uusista kokemuksista. Koen näiden piirteiden tulevan esiin vastauksissa. Cohenin luokituksen tyypeistä koen löytäväni vastaajista muutaman ajelehtijan, mutta suurimman osan määrittelin kuitenkin tutkimusmatkailijoiksi. Ajelehtijat ovat viipyneet matkallaan pitkään, eläneet paikallisten tavoin ja työskennelleet kohteessa, muutama vastaaja täyttää nämä määritteet. Tutkimusmatkailijat ovat lyhyempiaikaisia vierailijoita, jotka ovat itsenäisiä ja yrittävät solmia suhteita paikallisiin, mutta vaativat kuitenkin kohtuullisia mukavuuksia matkan aikana. Tämä kuvastaa mielestäni suurinta osaa vastaajista.

Tutkimukseni tuloksista käy ilmi, että reppumatkailijat ovat nuoria ja ulospäin suuntautuneita, jotka osaavat arvostaa eri kulttuureita ja ihmisiä. Lähes kaikki vastaajat olivat matkan aikana alle 25-vuotiaita ja suurin osa oli tavannut matkallaan paljon uusia ihmisiä, niin paikallisia kuin muita reppumatkajia. Kolmasosa vastaajista mainitsi uusien ihmisten tapaamisen matkan parhaimmaksi asiaksi. Vastauksista kuvastui, kuinka paljon vastaajat arvostavat uusia kokemuksiaan ja ovat kiitollisia matkastaan. Monet kertoivat saaneensa uusia näkökulmia elämäänsä ja itsenäistyneensä. Vapaus, kiireettömyys ja rentous olivat monelle tärkeitä asioita. Lähes kaikki vastaajat olivat halukkaita lähtemään uudestaan samantyyppiselle matkalle. Uskon, että erityisesti nuoret saavat matkaltaan paljon uusia kokemuksia, ystäviä ja ihania muistoja, joiden ansiosta matkalle halutaan lähteä aina uudestaan. Reppumatkailuun jää helposti koukkuun ja uusi matka täytyy aina olla suunnitteilla. Kuten Milonoff ja Rantalakin (2007) kirjoittivat, lähtökohtaisesti kaikki on mahdollista ja matkustamiseen on aina varaa, kunhan malttaa luopua jostain muusta.

LÄHTEET

Kirjat

Ervasti, V., Kytömäki, J. & Paananen, J. 2002. Globus, Toimiva maapallo, Ihminen Ympäristö. 1.-2. Painos. Porvoo. WSOY.

Ervasti, V. & Paananen, J. 2006. Globus, Riskien maailma.1. Painos. Porvoo. WSOY.

Geographica maailmankartasto. 2008. Päivitetty suomenkielinen laitos. H.F.Ullmann.

Hall, C.M. & Page, S. 2000. Tourism in South and South East Asia.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15. Uud. painos. Hämeenlinna. Tammi.

Lotti, L. 1998. Markkinointitutkimuksen käsikirja. Porvoo. 4. Painos. WSOY.

Milonoff, T., Rantala, R. & Lahdenmäki, A. 2007. Madventures, Kansainvälisen seikkailijan opas. 3.painos. Porvoo. Johnny Kniga Kustannus.

Milonoff, T. & Rantala, R. 2012. Mad Manners. Helsinki. Johnny Kniga Kustannus.

Milonoff, T. & Rantala, R. 2011. Mad World, Seikkailijan Atlas. Helsinki. Johnny Kniga Kustannus.

Selänniemi, T. 1996. Matka ikuiseen kesään. Helsinki. Suomalaisen kirjallisuuden seura.

Southeast Asia on a shoestring. 2010. Lonely Planet. 15. Painos. FSC.

Swarbrooke, J. & Horner, S. 2007. Consumer Behavior in Tourism. 2. Painos. Butterworth-Heinemann.

Vuoristo, K-V. 1998. Matkailun muodot. 1. Painos. Porvoo. WSOY.

Elektroniset julkaisut

Korhonen, J. 2010. Phu Quoc, Vietnam. [viitattu 30.3.2012] Saatavilla Internetissä: <URL:<http://www.matkaopaslehti.fi/artikkeli/1217/phu-quoc-vietnam/>>

Madventures. [viitattu 13.4.2012] Saatavilla Internetissä:
<URL:<http://www.madventures.tv/fi/index.php>>

Perhentian Guide. 2005. [viitattu 30.1.2012] Saatavilla Internetissä:
<URL:<http://www.perhentianguide.com/>>

Pulau Tioman Guide. 2005. [viitattu 30.1.2012] Saatavilla Internetissä:
<URL:<http://tiomanguide.com/>>

Saigon Tourist, Travel Sevice. 2012. [Viitattu 18.12.1012] Saatavilla Internetissä:
<URL:http://www.saigontourist.net/media_detail.php?id=158>

Varti, R. 2011. Tietoja Filippiineistä. Filippiinit seura [viitattu 17.4.2012] Saatavilla Internetissä: <URL:<http://www.filippiinit-seura.fi/Filippiinit.html>>

Vietnam-seura ry. [viitattu 25.1.2012] Saatavilla Internetissä:
<URL:<http://www.vietnamseura.org/>>

Ulkoasiainministeriö. Maatiedosto Filippiinit. 2011. [viitattu 3.12.2012] Saatavilla Internetissä:
<URL:<http://www.finland.ph/Public/default.aspx?nodeid=44519&culture=fi-FI&contentlan=1&displayall=1>>

Ulkoasiainministeriö. Myanmar: matkustustiedote. 2012. [viitattu 22.1.2013] Saatavilla Internetissä:
<URL:<http://formin.finland.fi/public/default.aspx?contentid=68552&nodeid=17467&contentlan=1&culture=fi-FI>>

Ulkoasianministeriö. Vietnam: matkustustiedote. 2012. [viitattu 7.3.2012] Saatavilla Internetissä:
<URL:<http://formin.finland.fi/public/default.aspx?contentid=68615&nodeid=15735&contentlan=1&culture=fi-FI>>

Artikkelit ja oppimateriaalit

Agoda.fi. 2010. Minne nyt safarille? Matkalehti. 22, 5, 23–24.

Härkönen, R. 2011. Tuntemattomampi Thaimaa. Matkalehti. 23, 8, 6–14.

Korhonen, J. 2010. Mopolla jumppaan. Matkaopas. 12,8, 90–95.

Kotkamaa, A. 2010. Upeita nähtävyyksiä ja julmaa historiaa, Kambodža. Matkalehti. 22, 1-2, 50–55.

Lampila, S. 2010. Mekong mielessään. Matkaopas. 12, 7, 75–78.

Lindfors, M. 2011. 50 000 kiloa kultaa. Matkaopas. 13,7, 7.

Smeds, P. 2008. Matkailutypologiat. Vaasan Ammattikorkeakoulu.

Stöckli, D. 2012. Malesian itärannikko on rantalomailijan paratiisi. Matkalehti. 24, 1-2, 44–49.

Virta, P. 2011. Laos – syytön huumarikollinen. Matkalehti. 23, 9, 36–40.

Tämä kysely on tarkoitettu henkilöille, jotka ovat tehneet reppumatkan Kaakkois-Aasiaan vuosien 2005-2012 välisenä aikana.

Suomalaiset reppumatkailijat Kaakkois-Aasiassa

Hei! Opiskelen matkailualaa Vaasan Ammattikorkeakoulussa ja teen opinnäytetyötä, jonka aiheena on Suomalaisen reppumatkailijoiden kuluttajakäyttäytyminen Kaakkois-Aasiassa.

Haluan tämän kyselyn avulla selvittää aiheeseen liittyviä kysymyksiä. Kaikki vastaukset käsitellään luottamuksellisesti. Vastauksenne on erittäin tärkeä tutkimukselleni.

Kiittäen, Kaisa Pouttu

Taustatiedot

Nainen Mies

Sukupuoli

Minkä ikäinen olit matkan aikana?

Asuinpaikkasi Suomessa matkan aikana?

Opiskelija Työssäkäyvä Työtön Eläkeläinen

Matkan hetkinen ammatti?

Avoliitossa Avoliitossa Seurusteleva Sinkku

Olitko matkan aikana..?

Matkatietoja

Minä vuonna olit matkalla?

Vuodenaika? (valitse yksi tai useampi)

Kevät Syksy
 Kesä Talvi

Matkaseurueen koko itsesi mukaanlukien?

Matkan kesto viikkoina?

Missä maassa/maissa kävit? (Valitse yksi tai useampi)

Thaimaa Indonesia
 Vietnam Filippiinit
 Laos Singapore
 Kambodža Myanmar
 Malesia Brunei

Missä kaupungeissa/kyllissä kävit? ?

Miksi valitsit juuri kyseiset kohteet?

Kyllä Ei

Olitko matkustanut mainitsemissi kohteisiin aikaisemmin?

Jos vastasit edelliseen kysymykseen Kyllä, voit tässä tarkentaa mihin ja minä vuonna.

Kyllä Ei

Olitko ollut reppumatkalla aikaisemmin?

Jos vastasit edelliseen kysymykseen Kyllä, voit tässä tarkentaa mihin ja minä vuonna.

Ennen matkaa

Kuinka kauan matka oli suunnitelmassa ennen sen varsinaista toteutusta?

Mitkä asiat vaikuttivat haluusi lähteä nimenomaan reppumatkalle? (Valitse yksi tai useampi)

- Selkkailunhaluisuus
- Itsenäisyys
- Vapaus kulkea omia reittejä
- Matkanteon edullisuus
- Halu tutustua muihin reppumatkaajiin
- Halu matkustaa kohteisiin, joihin pakettimatkoja ei ole saatavilla
- Reppumatkailun muodikkaus
- Halu tutustua syvemmin paikallisiin kulttuureihin
- Halu matkustaa sinne, minne muut matkailijat eivät mene

Mistä sait idean matkalle?

Miksi lähdit reppumatkalle juuri Kaakkois-Aasiaan? (Valitse yksi tai useampi)

- Edullinen hintataso (ruoka, majoitus)
- Paikalliset kulttuurit
- Rannat
- Ostosmahdollisuudet
- Ilmasto
- Reppumatkailun helppous kohdemaissa
- Hyvät yhteydet Suomesta
- Hyvät yhteydet kohteiden välillä
- Ruokakulttuuri
- Aktiviteettimahdollisuudet (esim. sukellus, vaellus, koskenlasku, surffaaminen)
- Luonto
- Matkakumppaneiden suostuttelu
- Ei erityistä syytä

Mitä seuraavista suunnittelit ennen matkaa?

- Matkakohteet
- Reitti
- Kulkuvälineet kohteiden välillä
- Matkan tarkka kesto
- Budjetti
- En tehnyt suunnitelmia ennen matkaa

Mistä hait tietoa ennen matkaa?

☐ Internetistä	☐ Opaskirjoista
☐ Matkanjärjestäjien kautta	☐ Kavereilta
☐ Matkalehdistä	☐ En hakenut tietoa ennen matkaa
☐ Televisiosta/Elokuvista	

Mistä aihealueista hait tietoa?

- Kohdemaiden kaupungit/kylät
- Valuutta
- Ilmasto
- Kulttuuri ja tavat
- Kieli
- Majapaikat
- Reppumatkailijoiden kokemukset

Matkan aikana

Mitä kautta hait tietoa matkan aikana?

- Paikallisilta ihmisiltä
- Opaskirjoista
- Matkanjärjestäjiltä
- Internetistä
- Muilta reppumatkailijoilta

Kyllä   Ei

Toteutuivatko ennen matkaa tehdyt suunnitelmasi?

Mikäli vastasit edelliseen kysymykseen Ei, voit tässä tarkentaa miltä osin suunnitelmasi muuttivat matkan aikana.

Mikäli suunnitelmat eivät toteutuneet, mitkä asiat siihen vaikuttivat?

Minkälaisissa majapaikoissa yövyit? (Valitse yksi tai useampi)

- Hotellit
- Majatalot
- Bungalowit
- Hostellit
- Telta
- Riippumatto
- Matkailuauto
- Tuttavan luona

Oliko etukäteen hakemistasi tiedoista hyötyä? Vastasiko odotuksesi todellisuutta?

Mitkä asiat vaikuttivat matkakohteiden valintaan?

Tapasitko matkan aikana muita reppumatkailijoita?

Mikäli tapasit, vaikuttivatko heidän kokemukset tai suunnitelmat Sinun valintoihin? Esimerkiksi matkakohteita, majoipaikkoja, reititystä ja kulkuvälineitä koskien.

Matkan jälkeen

Mikä oli parasta matkassasi?

Oletko tyytyväinen matkan toteutumiseen? Sujuiko matkasi odottamallasi tavalla?

Lähtisitkö samantyyppiselle reppumatkalle uudestaan? Perustele.

Minne päin maailmaa haluaisit matkustaa reppumatkalle seuraavan kerran?

Kyllä Ei Ehkä Miksi?

Aiotko tulevaisuudessa matkustaa uudestaan Kaakkois-Aasiaan?

Kysely on nyt loppu. Tähän voit halutessasi kommentoida lomaketta, kertoa lisää matkastasi tai tarkentaa vastaustasi haluamaasi kohtaan.

Tietojen lähetyk

Tallenna

Tuhannesti kiitoksia vastauksistanne!